

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กำชัย ทองหล่อ. หลักภาษาไทย. พระนคร : เพนนิมิตการพิมพ์, 2509.

คณะกรรมการชำระปะทานุกรม. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พระนคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2503.

คุณุฎีพร ชำนิโรคสานต์. "อนุพากย์ในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
แผนกวิชาภาษาไทย คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.
(อัครสำเนา.)

น้อมนิจ วงศ์สุทธิธรรม. "คำบอกเวลาในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
แผนกวิชาภาษาไทย คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
(อัครสำเนา.)

นราธิปประพันธ์พงศ์, กรมหมื่น. "เรื่องภาษาไทย." บรรยาย ณ หอประชุมคุรุสภา.
18 สิงหาคม 2509. (พิมพ์คัด.)

_____. วิทยาวรรณกรรม. พระนคร : แพร่พิทยา, 2506.

มววรรณ พันธุเมธา. "โครงสร้างของหน่วยแก่นของกริยาวลี." วิทยานิพนธ์ปริญญา-
มหาบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2510. (อัครสำเนา.)

นิตยา กาญจนวรรณ. "คำกริยากรรมในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
แผนกวิชาภาษาไทย คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
(อัครสำเนา.)

บรรจบ พันธุเมธา. ลักษณะภาษาไทย. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2514.

บังอร ฤทธาภรณ์. "คำกริยาวิเศษณ์ในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
แผนกวิชาภาษาไทย คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513.
(อัครสำเนา.)

พ. นววรรณ [นามแฝง]. การใช้ภาษา. พระนคร : สมาคมสตรีอุดมศึกษาแห่ง-
ประเทศไทย, 2513.

พรทิพย์ ภัทรนาวิก. "ลักษณะมาลาในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
แผนกวิชาภาษาไทย คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
(อัครสำเนา.)

พัชนี ไชติกเสถียร. "โครงสร้างของนามวลีในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
บัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2514. (อัครสำเนา.)

พิมพ์ บำรุงสุข. "คำหลายหน้าที่ในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
วิชาภาษาไทย คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
(อัครสำเนา.)

วลี นิมโพนุลย์. "คำช่วยกริยาในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
วิชาภาษาไทย คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.
(อัครสำเนา.)

วิจินต์ ภาณุพงศ์ คร. "การใช้คำลักษณนาม." วิทยาการ, ฉ. 8. (ตุลาคม,
2506), หน้า 37-39.

_____. "พหูพจน์ในภาษาไทย." วิทยาการ, ฉ. 12. (กุมภาพันธ์, 2507),
หน้า 38-39.

วจินตน์ ภาณุพงศ์ คร. "ลักษณะนามใช้แทนนาม." วิทยาการ, ฉ. 9. (พฤศจิกายน, 2506), หน้า 38-39.

_____. "เอกพจน์ในภาษาไทย." วิทยาการ, ฉ. 11. (มกราคม, 2507), หน้า 39.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย. คู่มือวิชาภาษาไทย เล่ม 3 : เอกสารนิเทศกรรมการศึกษา, ฉ. 1. พระนคร : กรมฝึกหัดครู, กระทรวงศึกษาธิการ, 2512.

สนานจิตร ประทีปะวณิช. "รูปต่าง ๆ ของคำไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510. (อัครสำเนา.)

สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, สมาคม. วรรณไวทยาการ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

สายสวาท อินทิแสน. "แบบประโยคคำถามและคำตอบที่ใช้พูดในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509. (อัครสำเนา.)

สุมิตรา อังวัฒนกุล. "คำบุพบทในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509. (อัครสำเนา.)

สุรีย์ พันเจริญ. "คำกริยาอาการในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509. (อัครสำเนา.)

เสถียรโกเศศ [พระยาอนุমানราชชน]. ฟื้นความหลัง. 2 เล่ม. พระนคร : ศึกษิตสยาม, 2510.

แสงสุรีย์ สินธวณิก. "ประโยคคำสั่งประเภทต่าง ๆ ที่ใช้พูดในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2510. (อัครสำเนา.)

อรทัย เคชขำรง. "หน้าที่ของคำ 'ให้' ในภาษาไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาภาษาไทย คณะบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513. (อัครสำเนา.)

อุคม วโรตม์ลิกชคิตต์, ดร. ภาษาศาสตร์เบื้องต้น. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา-
ลาดพร้าว. 2513.

อุปกิตศิลป์สาร, พระยา. หลักภาษาไทย. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2511.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

- Duangta Iamchote. "The Definite and Indefinite Articles in English and their Thai Equivalents." Master of Arts' thesis. English Department. Chulalongkorn University, 1971.
- Francis, W. Nelson. The Structure of American English. New York : The Ronald Press Company, 1958.
- Fries, Charles Carpenter. The Structure of English. New York: Harcourt, Brace and Company, 1952.
- Bloomfield, Leonard. Language. New York : Henry Holt and Company, 1956.
- Nida, Eugene A. Morphology: The Descriptive Analysis of Words. Ann Arbor : The University of Michigan Press, 1965.
- Robin, R. H. General Linguistics : An Introductory Survey. Blomington and London : Indiana University Press, 1966.
- Vichin Panupong. Inter-Sentence Relations in Modern-Conversational Thai. Bangkok : The Siam Society, 1970.

ภาคนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

คำคุณศัพท์

ผู้วิจัยจะแสดงคำคุณศัพท์เป็นรายการเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำและความหมาย ๑ ของรายการคำคุณศัพท์เหล่านี้ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ข้อ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ข้อ ข. ตัวอย่าง "ชนิด", "ขนาด", "สี", "กลิ่น", "รส" และ "สัมผัส" หมายถึ่โยคตัวอย่าง หมายถึงความหมาย ๑ ซึ่งมีดังนี้ คือ

"ชนิด"	หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี	เพื่อบอกชนิด
"ขนาด"	หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี	เพื่อบอกขนาด
"สี"	หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี	เพื่อบอกสี
"กลิ่น"	หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี	เพื่อบอกกลิ่น
"รส"	หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี	เพื่อบอกรส
"สัมผัส"	หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี	เพื่อบอกสัมผัส

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กระโตกกระเดก

- ก. โอนไปโอนมา
 ข. "ชนิก" เช่น ยายเกเป็นคนกระโตกกระเดก
 คุณยายไม่ชอบคนกระโตกกระเดก

กระเส้า

- ก. สันเคเรือและเบา
 ข. "เสี้ยง" เช่น เขาพูดควยเสี้ยงกระเส้า
 ผู้ชายคนนั้นชอบทำเสี้ยงกระเส้า

เกียจคราน

- ก. ตรงข้ามกับขยัน, ขี้เกียจ
 ข. "ชนิก" เช่น ครูลงโทษนักเรียนเกียจคราน
 เด็กเกียจครานยอมสอบตก

กลม

- ก. มีพื้นฐานไม่เป็นเหลี่ยมและไม่รี
 ข. "สัฐาน" เช่น ถ้วยแก้วใบกลมอยู่ในตู้
 หมอกลมใบนั้นของพี่่าน

กลมกล่อม

- ก. พอดี
 ข. "รส" เช่น แอ้วทำกับข้าวรสกลมกล่อม
 ขนมเจ้านั้นรสกลมกล่อม

กว้าง

- ก. ไม่แคบ, แฉออกไป
 ข. "ขนาด" เช่น พี่กาชอบห้องกว้าง
 ห้องนี้เป็นห้องกว้าง เหมาะสำหรับจะเป็นห้องรับแขก

เกี้ยว

- ก. พุดให้รัก, พุดทะโลม

- ข. "ชนิด" เช่น น้อยไต่ยืนเพลง เกี้ยวทุกวัน
เล็กชอบรองเพลง เกี้ยวให้แฟนฟัง

เกลี้ยง เกลา

- ก. ไม่ขรุขระ, หมกจก
ข. "สัมผัส" เช่น เธอเป็นคนมีผิวพรรณ เกลี้ยง เกลา
สม เกลี้ยง ไบนี่มีผิว เกลี้ยง เกลา

แกง

- ก. อาหารคาวที่ปรุงเป็นน้ำ มีชื่อต่าง ๆ ตามวิธีปรุงและของประสม
ข. "ชนิด" เช่น แมครั่วกำลัง เก็บหม้อ แกง
หม้อ แกง อยู่บนโต๊ะ

ขน

- ก. งวดเข้าเกือบแหง
ข. "ชนิด" เช่น ฉันชอบกิน แกง ขน
พีกาไม่ชอบกิน แกง ขน

ขยัน

- ก. หมั่น, เอาจานเอาการ
ข. "ชนิด" เช่น คน ขยัน มักทำงานไต่ดี
ครูรักนักเรียน ขยัน

ขม

- ก. รสอย่างหนึ่ง
ข. "รส" เช่น มะระ เป็นผักที่มีรส ขม
ฉันไม่ชอบ แกง มะระ เพราะมีรส ขม

ขี้ชลาด

- ก. ขยาด, กลัว, ไม่กล้า
ข. "ชนิด" เช่น แม่เกลียดเด็ก ขี้ชลาด
อยากเป็นทหารจะเป็นคน ขี้ชลาด ไม่ได้

รส

- ก. รสขวนให้คลื่นไส้ม
- ข. "รส" เช่น มะเข็มีรสขื่น
 คาเล็กไม่ชอบกินยาขวนนี้ เพราะมีรสขื่น

เขียว

- ก. สีชนิดหนึ่ง เช่นสีใบไม้สด
- ข. "สี" เช่น พี่ที่มีคินสอดสีเขียวหลายแท่ง
 แมวมีแต่นาสีเขียว

เชิง

- ก. คอนข้างใหญ่, คอนข้างโต
- ข. "ขนาด" เช่น ชั้นใบเชิงอยู่บนหลังตุ
 หมอใบเชิงใบนั้นของพี่กา

แข็ง

- ก. กลา, กลาและอคทน, แรง, กระจ่าง
- ข. "สัมผัส" เช่น พี่เข่าวเป็นคนแข็ง
 พี่เข่าวไม่ชอบเคี้ยวอาหารแข็ง

แข็งแรง

- ก. ลำสัน, มั่นคง, คงทน, ขยัน, เรี่ยวแรง
- ข. "ชนิด" เช่น เล็กเป็นเด็กมีร่างกายแข็งแรง
 คนแข็งแรงไม่มีโรภภัย เป็นคนโชคคี่จริง ๆ

คอย

- ก. ข่า, เหว, เรือย ๆ, ไม่รีบร้อน
- ข. "เสียง" เช่น น้อง ๆ พุกกันควยเสียงคอย
 ป่าไม่ชอบเด็กพุกเสียงคอย

คับแคบ

- ก. ไม่กว้าง
 ข. "ขนาด" เช่น เขาไม่ชอบห้องทำงานคับแคบ
 แมวไม่เซาหอนี้เพราะมีแต่ห้องคับแคบ

๒๒-

- ก. เคี้ยว, เศษของคุ
 ข. "ชนิด" เช่น เลข๕เป็นเลขที่๕ไม่ชอบ
 ครูสั่งให้ทำเลข๕

คุมกัน

- ก. ปลอดภัยจากภัย หรือการระตติพัน, ปลอดภัย
 ข. "ชนิด" เช่น ตำรวจคุมกันกำลังเดินตามรัฐมนตรี
 นายประเสริฐเป็นตำรวจคุมกันนายกรัฐมนตรี

เค็ม

- ก. รสอย่างหนึ่ง เช่นรสเกลือ
 ข. "รส" เช่น แกงจืดวันนี้มีรสเค็ม
ยำเนื้อวัววันนี้มีรสเค็มมากกว่ารสเปรี้ยว

งอย

- ก. เปลี้ย, แขนงาพิการเคลื่อนไหวไม่ไคเป็นปรกติ
 ข. "ชนิด" เช่น เด็กงอยนั่งงอยบนเสื่อ
ยายสาสงสารหลานที่เป็นคนงอย

ฉลาด

- ก. เจียบแหลม, ไหวพริบดี, ปัญญาดี
 ข. "ชนิด" เช่น พานี้เป็นเด็กฉลาด
ครูรักนักเรียนฉลาด

คุณ

- ก. แรง, กลา
 ข. "กลิ่น" เช่น นำหอมชวคนี่มีกลิ่นคุณ
 พี่เยาวไม่ชอบใชนำหอมที่มีกลิ่นคุณ

ชั่ว

- ก. ไม่ดี, เลว, เสีย
 ข. "ชนิด" เช่น คนชั่วที่กลับใจใคั้นนั้นาชมเชยมาก
 แสงโสมเป็นหญิงชั่ว

ชด

- ก. จืด, ไม่มีรส
 ข. "รส" เช่น แกงถวยนี้มีรสชด
 เกาเหลาชดนี้มีรสชด ไม่อรอย

เชิง

- ก. คุณ, ไม่เปรี้ยว
 ข. "ชนิด" เช่น หมาเชิงตัวนั้นของโสภาส
 คุชอบเลี้ยงหมาเชิง

คัง

- ก. ตรงข้ามกับคอย
 ข. "เสียง" เช่น ป้าเป็นคนพูดเสียงคัง
 เสียงคังขางนอกนั้นเสียงไครนะ

คำ

- ก. มีสีเช่นเดียวกับเขมา, มีค
 ข. "สี" เช่น แม่ไม่ชอบคนผิวคำ
 เกสรสีมีรองเทาคำหลายค

๑๒

- ก. ลักษณะของคุณสมบัติที่เหมาะสม ตรงข้ามกับชั่ว, งาม, เรียบร้อย
 ข. "ชนิด" เช่น เด็กคนนี้มีความประพฤติดี
 เด็กดี ใคร ๆ ก็รัก

๑๓

- ก. ไม่เชื่อฟัง วายาก, สอนยาก
 ข. "ชนิด" เช่น อยู่เป็นเด็กดี
 เด็กดี ใคร ๆ ก็ไม่รัก

๑๔

- ก. สีชนิดหนึ่งอย่างเลือด หรือสีชาด
 ข. "สี" เช่น ขอยืมหนังสือเล่มสีแดง เลมนั้นน้อย
พิกามีแต่เสื้อชุดสีแดง

๑๕

- ก. ตะคอก, ชูเต็มเสียง, คุกคามด้วยแรงเสียง, พุดเสียงดังด้วยความโกรธ
 ข. "เสียง" เช่น เสียงทวาดของโจรน่ากลัวมาก
แฉวไม่ชอบพุดกับเพื่อน เวลาเพื่อนส่งเสียงทวาด

๑๖

- ก. ทวาด, ชูเสียงดัง
 ข. "เสียง" เช่น ลูกน้องไม่พอใจเสียงตะคอก
ปรีชาชอบทำเสียงตะคอก

๑๗

- ก. ทวาดให้หนีไป, ร้องให้ตกใจหนีไป, ไล่ส่งไป
 ข. "เสียง" เช่น เด็ก ๆ กลัวเสียงตะเพิดของพอมาก
เวลาตีก็เข้ามาตะกาย พินัยทำเสียงตะเพิด

ตระหนั

- ก. เหนียว, เหนียวแน่น, ไม่อยากใ้หายใจ ะ
- ข. "ชนิด" เช่น แอวเป็นคนตระหนั
ใคร ๆ ก็เกลียดคุณหญิงคุณเพราะเธอเป็นคนตระหนั

ตอนรับ

- ก. รับรอง, รับแขก
- ข. "ชนิด" เช่น พนักงานตอนรับคนนี้สวย
ที่รับสมัครพนักงานตอนรับ 30 คน

ตาบอด

- ก. มองไม่เห็น
- ข. "ชนิด" เช่น คนตาบอดขายลอตเตอรี่อยู่หน้าร้าน
ใคร ๆ ก็สงสารตามีเพราะแก็เป็นคนตาบอด

ตัน

- ก. ไม่ลึก
- ข. "ขนาด" เช่น กลองตันใบนี้ไม้อูของ
ห้องนั้นพักไม้อูเพราะเป็นห้องตัน

ตุ

- ก. ตั้, กลิ่นเหม็นอย่างหนึ่ง
- ข. "กลิ่น" เช่น ฝ้านชอบกินเนื้อมึกลิ่นตุ
ปลาชั้นี้มีกลิ่นตุ

เตี้ย

- ก. ต่ำ, ไม่สูง
- ข. "ขนาด" เช่น คนไทยส่วนมากเป็นคนเตี้ย
เขาเอ๋อไม่ถึงราวเพราะเขาเป็นคนเตี้ย

โต

- ก. ใหญ่
 ข. "ขนาด" เช่น ลูกคนโตอายุ 15 ปี
 เด็กคนโตนั้นน่ารักดี

ถวนถ

- ก. รอยขอบ, ละเอียตลออ
 ข. "ซนิก" เช่น ฟ้าเป็นคนถวนถ
 ป่ารักคนงานที่เป็นคนถวนถ

ทุย

- ก. กลมรี
 ข. "สัฐาน" เช่น เด็กคนนี้มีศรีษะทุย
 คนหัวทุยสมองดี

ทม

- ก. ทวม, เสียงไม่แหลม, ไม่ใช่เสียงเอก
 ข. "เสียง" เช่น เสียงทมของออกทำให้สุคาหลงไหล
 ชายคนนี้มีเสียงทม

ทื่อ

- ก. ไมคม, ทู, เทอ, คื่อ, ไม่เจียบแหลม
 ข. "ซนิก" เช่น มีคทื่อเล่มนี้ของพหมาย
 คินสอทื่อแทงน้คองของตาเล็ก

นอย

- ก. ไมมาก, เล็ก, จอย, นิค
 ข. "ซนิก" เช่น เด็กนอยคนนั้นนารัก
นกนอยกำลังบิน

นม

- ก. นม, นวม, ออน
 ข. "ส้มผัส" เช่น มือนมอย่างนี้จะทำอะไรได้
 เกานมตัวนี้คุณพอชอบมาก

นม

- ก. ออน, นวม
 ข. "ส้มผัส" เช่น พิทยาชอบกินเนื่อนม
 เขามีเนื่อนมอย่างนี้ใคร ๆ ก็หลงรัก

น้ำเงิน

- ก. สี่คราม
 ข. "สี่" เช่น กระโปรงสีน้ำเงินอยู่ที่ไหน
 กางเกงน้ำเงินอยู่ในตู้

น้ำตาล

- ก. สี่ชนิดหนึ่ง
 ข. "สี่" เช่น ขวัญชอบผ่าถุงน้ำตาล
 กางเกงน้ำตาลของปรีชาขาดแล้ว

บค

- ก. ทำให้ละเอียดย, กลิ้งทับให้เรียบ
 ข. "ชนิด" เช่น คุณจะซื้อเนื้อวัวบคเท่าไรคะ
 ขนบคอยู่ในซามแกว

เบ

- ก. บิด, ไม่ตรง; หนามีอาการจะร้องไห้
 ข. "ชนิด" เช่น วนิดาชอบทำหน้าเบ
 ตุทำหน้าเบ หลังจากพบคุณเอโรวแล้ว

แบน

- ก. เป็นแบน, รวบ
 ข. "สัญฐาน" เช่น ขอบจานแบนสองใบ
 กลองแบนใบนั้นของกมด

ใบ

- ก. พุดไม้ไ้, พุดไม้ออก
 ข. "ชนิด" เช่น ฉันทสารเด็กใบ
 คนใบนี้เฝ้าของอุทยานบ้าน

โบราณ

- ก. เป็นของเก่าแก่, มีในกาลก่อน
 ข. "ชนิด" เช่น คนโบราณชาวเปรียบเทียบ
 ระวิชอบสะสมของโบราณ

ประหาร

- ก. การฆ่า, การฟัน, การตี, การล้าง, การฉลาญ
 ข. "ชนิด" เช่น นักโทษอยู่หลักประหารแล้ว
 หองประหารนักโทษอยู่ในเรือนจำ

ปรา

- ก. รสไม่กลมกลอม, รสไม่เหมาะสม, แปรรง
 ข. "รส" เช่น แกงหมอนี้มีรสปรา
 ด้คเฝ้าวันนี้มีรสปรา

ปลอม

- ก. ไม่แท้, ไม่ใช่ของจริง
 ข. "ชนิด" เช่น คนสมัยนี้ชอบไชของปลอม
 ผู้หญิงสมัยนี้ชอบไชขนตาปลอม

ป่าเป๋อ

- ก. เลอะเทอะ, หลงลืม
 ข. "ชนิด" เช่น พันเป็นเด็กป่าเป๋อ
 ความเป็นคนป่าเป๋อของพินิจทำให้กระเป๋าทิ้งหาย

เปรี้ยว

- ก. รสอย่างหนึ่ง เช่นรสมะนาว
 ข. "รส" เช่น สุกาชอบกินอาหารรสเปรี้ยวทุกชนิด
 มะม่วงตอนนี้มีรสเปรี้ยว

เปล่า

- ก. วาง, ไม่มีของบรรจุ
 ข. "ชนิด" เช่น เขาถือแก้วเปล่า
 แก้วเปล่าอยู่ในตู้โหลหนึ่ง

แป้น

- ก. กัดม้วนแบบลูกจัน
 ข. "สีฐาน" เช่น กลองมีใบหน้าแป้น
 เด็กคนนี้มีใบหน้าแป้น

แปรง

- ก. ไม่ซัด, เพี้ยน, ไม่สนิท
 ข. "เสียง" เช่น แหม่มคารอลพูดเสียงแปรง เพราะเป็นคนอเมริกัน
 ตาคคนนี้เป็นคนไทยแน่หรือเห็นพูดเสียงแปรง

ผอม

- ก. ไม่อ้วน, ชูบ, ร่างกายมีเนื้อน้อย
 ข. "ชนิด" เช่น คู่เป็นคนผอม
 คนผอมถึงจะใส่กางเกงชนิดนี้สวย

เผ็ด

- ก. มีรสเซนรสพริก
 ข. "รส" เซน แมชอบกินแกง เผ็ด
 ผักเผ็ดวันนี้มีรส เผ็ด

ฝาด

- ก. รสชนิดหนึ่งทำให้ ฝืดคอกลิ้นไม่ลง
 ข. "รส" เซน หมากใบนี้มีรสฝาด
 มะขามป้อมมีรส ฝาด

พยายาล

- ก. เอ๋อเพื่อเลี้ยง ดู, เฝ้ารักษาดูแล
 ข. "ชนิด" เซน คน เจ็บอยู่ใน ห้อง พยายาล
โรง เรียน นี้ มี ห้อง พยายาล ที่ ทันสมัย

พลอย

- ก. พู่ คาง ๆ โดย ไม่ ตรึ ตรอง
 ข. "ชนิด" เซน ยาย ระ วี เป็น คน ปาก พลอย
คน พลอย เป็น คน ที่ พูด อะไร โดย ไม่ ตรึ ตรอง เสีย ก่อน

เพราะ, ไฟ เพราะ

- ก. นา ฟ้า, เส นา
 ข. "เสียง" เซน เธอ พูด กับ คน รัก ของ เธอ ควย เสียง ไฟ เพราะ
เสียง ไฟ เพราะ ของ เธอ ทำให้ หนุ ม ๆ หลง ใหล

มวง

- ก. สี คราม ปน แดง เรีย กว่า สี มวง คราม
 ข. "สี" เซน ผ้า สี มวง ชิ้น นี้ สวย
เสื้อ รา ตรี มี แต่ สี มวง

มัชยัสถ

- ก. ไซอย่างประหยัค, ปานกลาง, ตั้งอยู่ในท่ามกลาง
 ข. "ชนิด" เช่น คุณกัังวาทเป็นคนมัชยัสถ ไม่ใช่คนตระหนี่
 ป่ารักลูกอยากใหญ่เป็นคนมัชยัสถ

มังม

- ก. มีมาก, รำรวย
 ข. "ชนิด" เช่น แอวเป็นคนมังมที่สุคในชั้น
 คุณหญิงตุนเป็นคนมังมที่สุคในยานบางลำพู่

ยอม

- ก. ค่อนข้างเล็ก, ไม่ใหญ่
 ข. "ขนาด" เช่น ฉั่นอยากไคขันใบยอม
 หมอใบยอมของนาเขื่อน

ยากจน

- ก. เชื้อใจ, ไรทรัพย์
 ข. "ชนิด" เช่น เขาตองขอทานเพราะเขาเป็นคนยากจน
 คนยากจนที่หมั้นท่ามาหากินนั้นน่าชม เขมมาก

ยาว

- ก. ไม่สั้น
 ข. "ขนาด" เช่น แดงชอบนั่งโตะตัวยาว
 กระโปรงตัวยาวของตอย

เย็น

- ก. หายร้อน, ไมร้อน
 ข. "สัมผัส" เช่น ร้านนี้ชอบแจกผ้าเย็น ให้ลูกค้า
 อย่าไชผ้าเย็นเพราะไมคอยสะอาด

เยอหยิ่ง

- ก. จอหงอน เกินฐานะ
 ข. "ชนิด" เช่น คนเยอหยิ่งไม่มีใครอยากคบ
 แม่ไม่ชอบให้ เกคบ เพื่อนที่เป็นคนเยอหยิ่ง

เยี่ยม

- ก. ไปถามข่าวทุกซ่ซู่, โดลออก, ทะโจก
 ข. "ชนิด" เช่น นักโทษยังอยู่ในห้องเยี่ยม
 ขอให้คุณไปรพบพี่ในห้องเยี่ยม

ระหง

- ก. สูง, สูงงาม, ทรงงาม
 ข. "ชนิด" เช่น สุกัก เป็นคนมีรูปร่างระหง
 แอวจะอวดคอระหงของ เธอควยการสวมสร้อยไข่มุก

รับจ้าง

- ก. สัญญาว่าจะทำงานให้เพื่อสินจ้าง
 ข. "ชนิด" เช่น พอกำลังเรียกรถรับจ้าง
 เขาจะหากินเป็นคนรับจ้างหาโฆษณาให้บริษัท

รวย, รั่วรวย

- ก. มีมาก, มั่งมี
 ข. "ชนิด" เช่น ฟีนิกา เป็นคนรวย
 ระวิชอบคบเพื่อนที่เป็นคนรวย

รอน

- ก. ตรงข้ามกับเย็น, มีความรู้สึกตามผิวหนัง เหมือนถูกไฟ
 ข. "สัมผัส" เช่น เวลาปวดแขน หมอแนะนำให้ใช้ยา รอน พันรอบแขน
 ฉันชอบกินข้าว รอน กับไข่เจียว

รางวัล

- ก. สิ่งของที่ให้ด้วยความชอบ
- ข. "ชนิด" เช่น ประธานกำลังแจกถ้วยรางวัล
ของรางวัลครั้งนี้มีมูลค่าหลายแสนบาท

เรียก

- ก. ร้องบอกชื่อ, ร้องหา
- ข. "เสียง" เช่น พิธีไต่ยืนเสียงเรียกของหนอยแล้ว
เสียงเรียกของวนิดาทำให้แหวหันมาหา

ละเอียดลออ

- ก. ถัดวัน
- ข. "ชนิด" เช่น พิธีเป็นคนละเอียดลออ
ครูชอบคนละเอียดลออ

ลิก

- ก. หยั่งลงไปใต้ไกล หรือจากนอกเข้าไปใต้ไกล, ไม่ขึ้น
- ข. "ขนาด" เช่น บอลลิกหลังบ้านมีปลาควย
ทองลิกทองนี้วางของใ้ใ้มาก

เล็ก

- ก. ไ้โต
- ข. "ขนาด" เช่น โตเล็กทักแล้ว
เกอตัวเล็กของวนิดา

ส่วนตัว

- ก. สิ่งที่ยกออกจากของใหญ่
- ข. "ชนิด" เช่น บ้านส่วนตัวของเขาอยู่ถนนพระสุเมรุ
ห้องทำงานส่วนตัวของฉันอยู่ชั้นบน

สอคนแนม

- ก. ลอบเข้าไปสืบความลับ
 ข. "ชนิด" เช่น แม่ทัพสงคราม สอคนแนม ไปแล้ว
 ปรีชา เป็นทหาร สอคนแนม

สั้น

- ก. ไมยาว
 ข. "ชนิด" เช่น ผู้หญิงสมัยนี้ชอบนุ่งกระโปรง สั้น
 ไม สั้น บนโต๊ะของตาเล็ก

สุคทอง

- ก. เกิดที่หลังเพื่อน, เกิดสุคทอง
 ข. "ชนิด" เช่น ลูก สุคทอง เป็นผู้ชาย
 ปรีชา เป็นลูกคน สุคทอง

สูง

- ก. ยืนตรงขึ้นไปตามทางตั้งฉากกับพื้น, ไม่ต่ำ, เค้น
 ข. "ชนิด" เช่น สุภัก เป็นคน สูง
 คึก สูง คึกนี้ เป็นของนายห้าง

เสีย

- ก. เหวลง, เสื่อมคุณภาพ, ไซ้ไม้ไค้, หมก, สิ้น, ละ, ทิ้ง
 ข. "ชนิด" เช่น หม่าบ้านนี้ชอบกินอาหาร เสีย
 เขาทิ้งอาหาร เสีย ไป

โสค

- ก. เคี้ยว, ที่เคี้ยว, ไม่มีคู่, ยังไม่มีสามีหรือภรรยา
 ข. "ชนิด" เช่น ชาย โสค มีอิสระมาก
 พี่หมาย เป็นชาย โสค

หมั่น

- ก. มอบสิ่งของให้หญิง เพื่อแสดงความมั่นหมายว่าจะแต่งงานด้วย
 ข. "ชนิด" เช่น แหวนหมั้นของนิกาสวยมาก
 ฉันจะไปงานหมั้นของเพื่อน

หลอก

- ก. ทำให้เข้าใจผิด สำคัญผิด, ทำให้ตกใจ
 ข. "ชนิด" เช่น ตำรวจกำลังทดลอง กระสุนหลอก
 เขาถูกยิงควยกระสุนหลอก

หอม

- ก. ตรงข้ามกับเหม็น
 ข. "กลิ่น" เช่น ดอกไม้ส่วนมากมีกลิ่นหอม
 ดอกกุหลาบดอกนี้มีกลิ่นหอม

หนา

- ก. ไม่บาง, แน่นทึบ, มาก
 ข. "ขนาด" เช่น หนังสือเล่มหนา เล่มนั้นหายไปแล้ว
 พี่อ่านชอบอ่านแต่หนังสือหนา

หัวปี

- ก. เวลาต้นปี
 ข. "ชนิด" เช่น แดง เป็นลูกหัวปี
 แมร์ักลูกหัวปี

หมาย

- ก. ไรคู่ผิวเมีย
 ข. "ชนิด" เช่น หญิงหมายไปตลาด
 เขาไปหลงรักหญิงหมาย

หยา

- ก. ร้าง, (เล็กเป็นัวเมียกัน), เล็ก, จาก
 ข. "ชนิด" เช่น พื้ฒนกำล้ง เชนหนังสือหยา
 หนังสือหยาของพืออยู่ในตุ

หวาน

- ก. มีรสเซนนำตาล, มีรสอรอย
 ข. "รส" เช่น พื้หมายชอบกินกับข้าวมีรสหวาน
 ขนมหมอแกงซึ้นนี้ มีรสหวาน

เหม็น

- ก. กลิ่นไม้คี่
 ข. "กลิ่น" เช่น หองนำวันนี้มีกลิ่นเหม็น
 ชยะหนาบานมีกลิ่นเหม็น

เหม็นสาบ

- ก. -
 ข. "กลิ่น" เช่น ฉาซึ้นนี้มีกลิ่นเหม็นสาบ
 พื้ปานชอบกินปลา มีกลิ่นเหม็นสาบ

เหม็นอับ

- ก. -
 ข. "กลิ่น" เช่น ฉาเหม็นอับซึ้นนี้ของใคร
 หองมีกลิ่นเหม็นอับเพราะบิคไว้เป็นปี

แหบ

- ก. ลักษณะของเสียงที่แห้งไม่ เป็นเสียงแจ่มใส
 ข. "เสียง" เช่น ป่าไม่ชอบฟังเสียงแหบ
 ศรีไศล เป็นนักร่องที่มีเสียงแหบ

ใหญ่

- ก. โต
- ข. "ขนาด" เช่น แอบเบิ้ลดใหญ่ของแม่
ชั้นใบใหญ่นั้นของพี่เข่าว

เอาการเอางาน

- ก. ฝึกฝนในการทำงาน, ตั้งใจจริง, ทำจริง, ชยัน
- ข. "ชนิด" เช่น อาจารย์ใหญ่เป็นคนเอาการเอางาน
นายรักลูกจ้างที่เป็นคนเอาการเอางาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

คำกริยาวิเศษณ์

ผู้วิจัยจะแสดงคำกริยาวิเศษณ์เป็นรายการเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๑ ของรายการคำกริยาวิเศษณ์เหล่านี้ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ข้อ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ข้อ ข. ตัวอย่าง ๑ หน้าประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๑ ซึ่งมีดังนี้ คือ

"ส. กระทำ" หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกสภาพของการกระทำ

"ส. เสี่ยง" หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกสภาพของเสี่ยง

"ส. กลิ่น" หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกสภาพของกลิ่น

"ส. รูดัก" หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกสภาพความรูดัก

"ส. รส" หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกสภาพของรส

"ส. สัมผัส" หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกสภาพของสัมผัส

"ส. ดี" หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกสภาพของดี

"ปริมาณ" หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกปริมาณ

"เวลา" หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกเวลา

"ก.ล.3" หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกลักษณะของการกระทำที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ

"ม.7 ก" หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาคำสั่ง

"ม.10" หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาเชื่อน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กระเทเว

- ก. เอียงท้ออยู่
 ข. "ส.กระทำ" เช่น เรือเอียงกระเทเว

กระมิดกระเมี้ยน

- ก. แสดงอาการซอมนาย
 ข. "ส.กระทำ" เช่น จิราศรีกระมิดกระเมี้ยน

กระยองกระแยง

- ก. ยองแยงมาก, ไม่นัด, ไม่แข็งแรง
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ตากระยองกระแยง

กระสับกระส่าย

- ก. กระวนกระวาย, ทุนทวาย
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ตากระสับกระส่าย

กระเสาะกระแสะ

- ก. มีลักษณะออกแอดควยอาการป่วย
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ยายกระเสาะกระแสะ

กระหนุงกระหนิง

- ก. เสี่ยงพุกกันคอย ๆ
 ข. "ส.เสี่ยง" เช่น น้อง ๆ กำลังกระหนุงกระหนิง

กระเจีจกระเจีจ

- ก. แตกเพนพานไป, เกล็ดไป
 ข. "ส.กระทำ" เช่น แดงกระเจีจกระเจีจ

กระทอนกระทน

- ก. ไม่ครบถ้วน, ไม่เป็นจีนไม่เป็นอัน
 ข. "ส.เสียด" เช่น แดงทองบททองจำใดกระทอนกระทน

กระปรึกระปรอย

- ก. นอย
 ข. "ปริมาณ" เช่น นำไหลกระปรึกระปรอย

กะโหลกกะเผลก

- ก. โขยกเขยก
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ตาเคินกะโหลกกะเผลก

กะเรอกะรา

- ก. แต่งตัวพะรุงพะรัง
 ข. "ส.กระทำ" เช่น นอยแต่งตัวกะเรอกะรา

กะรุงกะรัง

- ก. พะรุงพะรัง
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ของหอยกะรุงกะรัง

กรัง

- ก. ตึกแน่น, แหงตึกอู
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ชาวแหงกรัง

กอน

- ก. เติม, เริ่ม, ลำคัมแรก
 ข. "เวลา" เช่น นองคองนองกอน
 ฉันได้คุรูปของ เธอกอน
 เธอสอนหนังสือแหวกอน

กัน

- ก. คำรับกริยาใหญ่ว่ามีผู้กระทำมากตั้งแต่สองขึ้นไป
- ข. "ส.กระทำ" เช่น ครูคงคุยกัน
เราจะกินข้าวกัน
เขาคงขายของกัน

กราก

- ก. รวดเร็ว
- ข. "ส.กระทำ" เช่น น้ำเชื่อมกราก

กำ

- ก. สุกใส, เข้ม, จืด, มักใช้กับสีแดง
- ข. "ส.สี" เช่น หน้าแดงกำ

กรุ่น

- ก. มีกลิ่นเรื่อยอยู่
- ข. "ส.กลิ่น" เช่น ดอกไม้หอมกรุ่น

กุกกับ

- ก. อาการเดินไม่เรียบร้อย
- ข. "ส.กระทำ" เช่น น้อยเดินกุกกับ

แกร่ง

- ก. ทนอยู่ควยความรำคาญ, ทรากตรำ
- ข. "ส.กระทำ" เช่น แกร่งยืนแกร่ง

ขจี

- ก. สด
- ข. "ส.สี" เช่น จามจรีเขียวขจี

ชี้ เขา

- ก. มักขบ เขาหวานอน
 ข. "ส. กระทำ" เช่น แหว เป็นเด็กที่นอนชี้เขาจริง ๆ

ชี้ ใจ

- ก. จำไคแมนย่า
 ข. "ส. กระทำ" เช่น แหว จำบทของจำชี้ใจ

ชวัก ไขว

- ก. สับสน, แหวงไปมา
 ข. "ส. กระทำ" เช่น ทหารกำลังเดินชวักไขว

ชวับ

- ก. ทันทันใจ
 ข. "ส. กระทำ" เช่น สุกาหันชวับ

ชอค

- ก. ติดอยบาง
 ข. "ส. กระทำ" เช่น นำชอค

ชลง

- ก. อยางสบาย
 ข. "ส. กระทำ" เช่น ตานอนชลง

ครบ

- ก. ถวน, เต็มจำนวนที่กำหนดไว้
 ข. "ปริมาณ" เช่น วันนี้อยู่ครบทุกคน

คลัก

- ก. สกปรก
 ข. "ส. กระทำ" เช่น นำคลัก

คลอง

- ก. วองไว, ชำนาญ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น สุคาอ่านหนังสือคลอง

คว่ำครว

- ก. เกาจนชำรุด
 ข. "ส.กระทำ" เช่น บ้านเกาคว่ำครว

คิก

- ก. เลี้ยงหัวเราะเบา ๆ
 ข. "ส.เลี้ยง" เช่น แคงหัวเราะคิก

ควีคคราด

- ก. เลี้ยงเหมือนลากสิ่งของครูดไป
 ข. "ส.เลี้ยง" เช่น ยายกรนควีคคราด

क्रमเครือ

- ก. ไม่กระจาง
 ข. "ส.เลี้ยง" เช่น นอยพูดक्रमเครือ

โครมคราม

- ก. เลี้ยงคนหรือสิ่งของหนัก ๆ ลมหรือตก
 ข. "ส.เลี้ยง" เช่น น้องวังโครมคราม

งัก

- ก. อาการสิ้นสะท้อน
 ข. "ส.สภาพ" เช่น ปู่งัก

จริง

- ก. แน, แท
 ข. ม.8. เช่น แคงจริง

๗
จวก

- ก. เป็นคำแตงคำชาวไทรวาชาวจริง
ข. "ส.สี่" เช่น เลื่อชาวจวก

๘
จ่อ

- ก. คลอง, แจว
ข. "ส.สภาพ" เช่น สุคาคูจ่อ

๙
จอย

- ก. เป็นคำแตงคำหวานวาหวานจริง ๆ
ข. "ส.รส" เช่น ชนมหวานจอย

๑๐
จ้ง

- ก. มาก
ข. "ส.รู้ลึก" เช่น อยากนอนจ้ง

๑๑
จັด

- ก. มาก
ข. "ส.กลิ่น" เช่น ดอกไม้คอกนี้หอมจັด

๑๒
จับเจา

- ก. อากการของกรนั้ง
ข. "ส.กระทำ" เช่น ยายเกนนั้งจับเจา

๑๓
จา

- ก. จັด, ยิง, แกรง
ข. "ส.รู้ลึก" เช่น ไฟฟ้าสว่างจา

๑๔
จำเจ

- ก. เนือง, บอย ๆ, ซ้ำซาก
ข. "ส.สภาพ" เช่น แม่แตงตัวจำเจ

๑๒๑

- ก. มาก, ยิง, จัก
 ข. "ส. สัมผัส" เช่น นำรอนจ

๑๒๒

- ก. มาก, จัก
 ข. "ส. รส" เช่น นำสมเปรี้ยวจ

๑๒๓

- ก. มาก
 ข. "ปริมาณ" เช่น ตาเล็กกินจ

๑๒๔

- ก. เสียงพุกกันคอย
 ข. "ส. เสียง" เช่น นอยกับนอยจ

๑๒๕

- ก. ไมคลาด, ไมหาง
 ข. "ส. กระทำ" เช่น ปุยตามจ

๑๒๖

- ก. จัก, ยิง (ใช้ประกอบกับสี่แดง)
 ข. "ส. สี่" เช่น กางจ

๑๒๗

- ก. จัก, แก (มักใช้ประกอบกับสี่แดง)
 ข. "ส. สี่" เช่น กระจ

๑๒๘

- ก. เปิดเขย, ไม่ปิดบัง
 ข. "ส. กระทำ" เช่น เขาจ

ฉิว

- ก. เร็ว, กลอง, สะควก
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ลมพัดฉิว

ฉุ

- ก. พู
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ยายอวนฉุ

ฉุย

- ก. อาการของกลิ่นที่มากกระทบจมูกทันทีที่เห็นใจ
 ข. "ส.กลิ่น" เช่น แงงหอมฉุย

ฉาง

- ก. เบิกบาน
 ข. "ส.กระทำ" เช่น พี่ยิ้มฉาง

ฉ่อย

- ก. ซ้ำ, เรื่อย ๆ, ไม่รีบร้อน
 ข. "ส.กระทำ" เช่น เด็กคนนั้นทำงานฉ่อยมาก

ฉโน

- ก. คลุ้ง, ฟุ้ง
 ข. "ส.กลิ่น" เช่น ปลาร้าเหม็นฉโน

ฉอม

- ก. มีคคุ่ม, มีคมีว
 ข. "ส.สี" เช่น ด้กเขียวฉอม

ฉัก

- ก. เคน, กระจ่าง
 ข. "ส.กระทำ" เช่น เด็กคนนี้พูดฉัก

ชา

- ก. ไม่เร็ว, ไม่ไว
 ข. "ส.กระทำ" เช่น คาเดินชา

ชืด

- ก. จืด, ไม่มีรส
 ข. "ส.รส" เช่น แกงเย็นชืด

โชก

- ก. เปียกมาก, ชุ่มมาก
 ข. "ส.กระทำ" เช่น สุคาเปียกฝนโชก

ชอมชอ

- ก. ไม่ถึงฉาย, ปอน
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ยายเมี้ยนแต่งตัวชอมชอ

แสว

- ก. แกรวอยู่
 ข. "ส.กระทำ" เช่น คนไขนอนแสว

โช

- ก. อคหยาก
 ข. "ส.กระทำ" เช่น อายุคางอคโช

โชชักโชเซ

- ก. ชวนไปมา, ทรงตัวไม่ใครอยู่
 ข. "ส.กระทำ" เช่น สุวิทย์เมาเหล้าเดินโชชักโชเซเข้าบ้าน

คะ

- ก. ตะลุยไป
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ผู้แทนราษฎรตกทายประชาชนคะ

ควน

- ก. รีบเร่ง, รวดเร็ว
 ข. "ส.กระทำ" เช่น เขาต้องเดินทางควน

ควย

- ก. เป็นคำแสดงกริยารวมกัน
 ข. "ส.กระทำ" เช่น พี่กินควย

ควยกัน

- ก. เป็นคำแสดงกริยารวมกัน
 ข. "ส.กระทำ" เช่น น้อง ๆ คงนอนควยกัน

คิก

- ก. แทะ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น แคงเหมือนแม่คิก

คย

- ก. ลักษณะของคุณสมบัติที่เหมาะสม
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ชนมอรอยคย

คยม

- ก. อาการเดินอย่างตั้งใจจะให้ถึง
 ข. "ส.กระทำ" เช่น พอเดินคยม

เคยยะ

- ก. มาก
 ข. "ส.กระทำ" เช่น น้อยเหมือนแม่เคยยะ

เคยวัน

- ก. เวลานี้, ทันที, ในเวลานี้
 ข. ม.7 ก. เช่น ทำการบ้านเคยวัน

ตะกุกตะกัก

- ก. ตีตกุกักกั
 ข. "ส.กระทำ" เช่น เล็กตอบคำถามตะกุกตะกัก

ตะปิ้ง

- ก. ตรงไป, มุ่งไป
 ข. "ส.กระทำ" เช่น พอชั้บรดตะปิ้ง

ตะแหมะเขะ

- ก. เตี้ยมาก, เตี้ยเกินไป
 ข. "ส.กระทำ" เช่น สุกาเตี้ยตะแหมะเขะ

ตระหง่าน

- ก. สูง, สูงเกิน
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ตึกสูงตระหง่าน

ความเตี้ยม

- ก. ความเตี้ยม, ไม่วองไว, อู้อาย, ซ้ำ ๆ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น น้องแดงเดินความเตี้ยม

เต็มตา

- ก. อิ่ม
 ข. "ส.กระทำ" เช่น วนิคานอนเต็มตา

+
ตอม

- ก. เสียงดัง เช่นของตกน้ำ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ชามหล่นน้ำตอม

ตอย ๆ

- ก. หยอย ๆ, ตาม, ตามหลัง
 ข. "ส.กระทำ" เช่น วนิกาเดินตาม ตอย ๆ

เตาะแตะ

- ก. กริยาของ เด็กที่สอนเดิน
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ออ^ยเดินเตาะแตะ

เตอ

- ก. สิ้น^ไเกินไป
 ข. "ส.กระทำ" เช่น กระ^ไปรัง^ไสิ้นเตอ

โคงเตง

- ก. อาการของสิ่งของที่ห้อยแล้วหย่อนยานแกว่งไปมาได้
 ข. "ส.กระทำ" เช่น มะ^วง^วห้อยโคงเตง

ถึงใจ

- ก. สมใจ
 ข. "ส.รู้สึก" เช่น กา^เร^เอ^เร^เอ^เยถึงใจ

ถูถูกั๊ง

- ก. อาการที่ลากไปอย่างถูไถ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น พอลาก^แงถูถูกั๊ง

ที่เคี้ยว

- ก. แทจ^รริง
 ข. "ส.รู้สึก" เช่น ละ^คร^คส^คน^คก^คที่เคี้ยว

เทงเตง

- ก. ลอยไปลอยมาตามลำพัง
 ข. "ส.กระทำ" เช่น เรือ^ลอยเทงเตง

น้อย

- ก. ไม^มมาก
 ข. "ปริมาณ" เช่น ยาย^ล่าน^ลก^ลิน^ลช^ลาว^ลน^ลอ^ลย^ลทุก^ลม^ล้อ^ลด^ลัง^ลได้^ลไม^ลอ^ลว^ลน

นิกคหนอย

- ก. ไม่มาก, นอย
 ข. "ปริมาณ" เช่น ฝนตกนิกคหนอย

แน

- ก. จริงแท้, จริงที่เดียว
 ข. "ม.10." เช่น แมตุละครเรื่องนเรศวรมหาราชแน

นิกคเดียว

- ก. นอย
 ข. "ปริมาณ" เช่น พิพมายกินข้าวนิกคเดียว

นั้ก

- ก. มาก, ยิง, จัก
 ข. "ส.รูสี่ก" เช่น ยุงนั้ก

บาง

- ก. บางส่วน
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ถนนคองซอมบาง

บอย

- ก. เสมอ
 ข. "ก.ล.3." เช่น เขามาที่นั้บบอย

เปริยะ

- ก. ไมตัก, ไมชัค
 ข. "ส.กระทำ" เช่น สุคาทองบททองจำไคเปริยะ

แปลกตา

- ก. แตกต่างไปจากที่เคยเป็น
 ข. "ส.กระทำ" เช่น หนุยแตงตัวแปลกตา

แปล

- ก. เพียบ, เต็ม
 ข. "ส.กระทำ" เช่น น้องอิมแปล

แปลบ

- ก. ความรู้สึกเจ็บแสบแล่นเข้าไปในกาย
 ข. "ส.รู้สึก" เช่น พันเสียวแปลบ

ผงาค

- ก. สง่า, เคน
 ข. "ส.กระทำ" เช่น โอกาสยื่นผงาค

ผล็อย

- ก. เร็ว, พลัน
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ออยหลับผล็อย

ผลุง

- ก. อาการที่หึ่งหรือปล่าสิ่งของไปโดยเร็ว
 ข. "ส.กระทำ" เช่น อุกโยนสมุคผลุง

ปรอ

- ก. คลองแคว, วงไว
 ข. "ส.กระทำ" เช่น น้องวียงปรอ

ประปราย

- ก. หาง ๆ, เล็กน้อย
 ข. "ปริมาณ" เช่น ฝนตกประปราย

ปรอ

- ก. เร็ว
 ข. "ส.กระทำ" เช่น แดงทองโคลงปรอ

ปรุไปรง

- ก. โลงตลอดค
 ข. "ส.กระทำ" เช่น หลังคาทะเลปรุไปรง

เป้

- ก. มาก
 ข. "ส.รส" เช่น บรเพ็ชชเมเป้

ปึก

- ก. มาก, ยิง, จัก
 ข. "ส.สี" เช่น กระโปรงคำปึก

เปาะ

- ก. ไม่หยุด
 ข. "ส.กระทำ" เช่น น้องชมแดงเปาะ

ฉาว

- ก. รอนแรงเหมือนมีไอรอนมากกระทบ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น แคครอนฉาว

แง

- ก. ถูกต้อง
 ข. "ส.กระทำ" เช่น คำตอบถูกแง

แผล

- ก. อาการที่ยิ้มมาก ๆ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ปรีชายิ้มแผล

พับ

- ก. ทันที่ทันใจ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ไฟฟ้าคัมพับ

พะรุงพะรัง

- ก. รุงรัง
- ข. "ส. กระทำ" เช่น พอหัวของพะรุงพะรัง

พลอย

- ก. พุกงาย ๆ โดยไมตรีตรอง
- ข. "ส. กระทำ" เช่น สุคาชอบพุกพลอย

พลัก

- ก. อาการไหลออกมาควยกำลังคัน
- ข. "ส. กระทำ" เช่น เฟื่องแตกพลัก

พลาน

- ก. บั้นปลวน, วุ่นวาย, ชวักไขว, ฟุ้งซ่าน
- ข. "ส. กระทำ" เช่น อุษาเห็นศิโรตม์เดินพลาน

มะลอกมะแลก

- ก. อาการที่เปียกฝนมากจนฉิบปกติ
- ข. "ส. กระทำ" เช่น แดงเปียกฝนมะลอกมะแลก

มาก

- ก. หลาย, ตรงข้ามกับน้อย
- ข. "ปริมาณ" เช่น วันนี้ฉันกินข้าวไคมาก

มิคิมิราย

- ก. ชั่วร้าย, ไม่สมควร
- ข. "ส. กระทำ" เช่น แดงคงคิมิคิมิราย

มมมาม

- ก. อาการที่กินอาหารอย่าง เบื่อนเปรอะเลอะเทอะ
- ข. "ส. กระทำ" เช่น สุพจน์กินข้าวมมมามเหลือเกิน

เยอะ

- ก. มาก
 ข. "ปริมาณ" เช่น วันนี้ปริมาณกินข้าวเยอะ

ยึก

- ก. ถึ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น เด็กชวนพี่เกยึก

รวมร่อ

- ก. หุดหวิด, เกือบอยู่แล้ว
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ถนนจวนเสรีจรวมร่อ

ระริก

- ก. สิ้นเร็ว ๆ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น มือของพี่กาสิ้นระริก

รา

- ก. เบิกบาน
 ข. "ส.กระทำ" เช่น พอหัวเราะรา

รำไร

- ก. เห็นไม่ชัด, ไหว ๆ, เล็กน้อย
 ข. "ส.กระทำ" เช่น แม่เห็นวัดรำไร

เร็ว

- ก. ไว, รีบ, ควน
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ฮึดกินข้าวเร็ว

เรี่ยราด

- ก. เลอะ เทอะ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น น้ำหกเรี่ยราด

เรือยเจ็ย

- ก. ไมขากระยะ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ยายวนิดาพูดเรือยเจ็ย

เรือ

- ก. ออน
 ข. "ส.สี่" เช่น ควงอาทิตย์แดงเรือ

ลวงหนา

- ก. กอนกำหนด
 ข. "เวลา" เช่น นอยอานหนังสือลวงหนา

ลับหลัง

- ก. ไม่ใช่ข้างหน้า
 ข. "ส.กระทำ" เช่น นาวาแม่ลับหลัง

ลิว

- ก. อาการที่เห็นจนไกลลิว หรือสูงลิว
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ที่กระฟ้าสูงลิว

ลำพัง

- ก. เฉพาะคน
 ข. "ส.กระทำ" เช่น แทวกินชาวลำพัง

ลำลอง

- ก. ไม่เต็มตามแบบพิธี
 ข. "ส.กระทำ" เช่น แดงคองแตงตัวลำลอง

เลย

- ก. ที่เคี้ยว
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ทอยคองนอนเลย

วอน

- ก. ลอยเกลื่อนไปในอากาศ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น กระจกปลิววอน

วับ

- ก. อาการของแสงหรือเงาที่เกิดดับหายไปทันทีทันใด
 ข. "ส.กระทำ" เช่น แสงไฟหายวับ

วาบ

- ก. อาการที่รู้สึกร้อนเย็น กลัวตกใจ เสียใจเป็นต้นขึ้นทันที
 ข. "ส.รู้สึก" เช่น นอยเย็นวาบ

แว็บ

- ก. เป็นแสงเกิดชั่วประเดี๋ยว
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ไฟสว่างแว็บ

สังค

- ก. เจียบเจี๊ยบ, ไม่มีเสียงอะไรอ้ออึ้ง
 ข. "ส.กระทำ" เช่น กลางคืนเจียบสังค

สลอน

- ก. เห็นเด่นส้าง
 ข. "ส.กระทำ" เช่น นักเรียนนั่งสลอน

เสมอ

- ก. เป็นนิตย
 ข. "ก.ล.3." เช่น เขามาบ้านเสมอ

หนอย

- ก. นิดหนึ่ง, น้อยหนึ่ง, ไม่มาก
 ข. "ปริมาณ" เช่น กินข้าวหนอย

หนอยเคี้ยว

- ก. นึกหนึ่ง
 ข. "ปริมาณ" เช่น ขนมเหลือหนอยเคี้ยว

หมับ

- ก. เป็นอาการอย่างเร็วทันที่ทันใจ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น หนุยควาขนมหมับ

หยม ๆ

- ก. อาการที่ฝนตกพรำ ประปราย เล็ก ๆ น้อย ๆ
 ข. "ปริมาณ" เช่น ฝนตกหยม ๆ ยายฉิมเก็บเห็ด

หลุกหลุย

- ก. ไม่มีทางสู้
 ข. "ส.กระทำ" เช่น จูฬพาแพชรรมศาสตร์หลุกหลุย

หึ่ง

- ก. เสียงผึ้งบิน
 ข. "ส.เสียง" เช่น ผึ้งบินหึ่ง

เหมือนกัน

- ก. อย่างเดียวกัน, คุงเดียวกัน
 ข. "ส.กระทำ" เช่น เขาสอนหนังสือเด็กเหมือนกัน

เหลือเกิน

- ก. นึก, ยิง, เกินควาร
 ข. "ส.รู้สึก" เช่น นึกชนเหลือเกิน

ใหญ่

- ก. ยิ่งกว่า, มาก
 ข. "ส.ความรู้สึก" เช่น ออยกินข้าวใหญ่

ออย

- ก. จัก, เข้ม
 ข. "ส.สี่" เช่น เสื่อภิญโญเหลืองออย

อิก

- ก. ต่อไป, ชำ
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ปรีชาจะกินชาวอิก

เอกเซนก

- ก. อาการนั่งหรือนอนเอาศอกข้างหนึ่งเท่ากับหมอนหรือพื้น
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ตานั่งเอกเซนก

เอง

- ก. ลำพังก
 ข. "ส.กระทำ" เช่น ครูพิมพ์จดหมายเอง

เอ้อย

- ก. เรื่อย ๆ, เฉื่อย, ไม่เร็ว
 ข. "ส.กระทำ" เช่น หมอทองพูนทำงานเอ้อย

แอ

- ก. กริยาที่เมาเหล้ามากจนพูดลิ้นไถ่
 ข. "ส.กระทำ" เช่น พิทมายเมาแอ

แองแมง

- ก. คิ่นไม่ไหว, กระจกไม่ไหว
 ข. "ส.กระทำ" เช่น กุกุฉินอนแองแมง

ภาคผนวก ค.

คำช่วยหน้ากริยา

ผู้วิจัยจะแสดงคำช่วยหน้ากริยาเป็นรายการเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำและความหมาย ๆ ของรายการช่วยหน้ากริยาเหล่านั้น ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ขอ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ขอ ข. อักษรย่อต่าง ๆ ที่ปรากฏหน้าประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๆ ซึ่งมีดังนี้ คือ

ม.1. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาบอกเล่า

ม.4. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาเสนอแนะ

ม.7. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาคำสั่ง

ม.8. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาคาดคะเน

ม.11. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาแนะนำ

ก.1. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกปัจจุบันกาล

ก.2 ก. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกอดีต-กาลสามัญ

- ก.2 ข. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกโอกาสที่จะทำกริยานั้นในอดีต
- ก.3. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกอดีตกาลอันใกล้
- ก.4 ก. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกอนาคตกาลสามัญ
- ก.4 ข. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกความตั้งใจที่จะทำกริยานั้นในอนาคต
- ก.4 ค. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกอนาคตกาลในมาตราแบ่งรับแบ่งสู้
- ก.6. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกอนุตกาล
- ก.ด.1. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยา เพื่อบอกลักษณะของการกระทำที่กำลังดำเนินอยู่ในขณะที่กล่าวถึง
- ก.ด.3. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยา เพื่อบอกลักษณะของการกระทำที่เกิดขึ้นบ่อย ๆ
- ก.ว. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยา เพื่อบอกกรรมวาจก
- ห.ว. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยา เพื่อบอกเหตุกั้วาจก

เกิด

- ก. เป็นชั้น มีชั้น
 ข. ก.2 ก. เซน นาฬิกาของฉันเกิดหาย
 แดงเกิดเมื่อชาวที่มาน
 กมลเกิดขายแผนเสียงของฉันให้ฝรั่งไป

เกือบ

- ก. จวน ไกล แทบ ชิค
 ข. ม.1. เซน น้องเกือบตกลง
 คุเกือบกินขนมของฉันหมด
 พี่ปานเกือบขายผ้าที่เขาชอบให้ฉัน

กำลัง

- ก. -
 ข. ก.ล.1. เซน แมกำลังนั่งเล่นไฟ
 พี่กำลังทำกับข้าว
 พี่ปานกำลังขายแผนเสียงฝรั่ง

ขึ้น

- ก. ฝา ขึ้น ไมออนตาม
 ข. ม.1. เซน เธอขึ้นทะเลาะกันอีกครูจะทำโทษ
 แดงขึ้นกินข้าวหงที่ไม่อยากกิน
 เธอขึ้นขายของลูกคาแบบนี้จะขาดทุน

คง

- ก. -
 ข. ม.8. เซน ขนคงอรอย
 ปรีชาคงกินข้าวที่มาน
 กมลคงรคนำตนไมแล้ว

ควร

- ก. -
- ข. ม.4 ม.11. เช่น ปุ่ควรนอนกับแมบด
 วุฒควรตัดผม
 ปุ่ควรบอกเรื่องนี่พอ
- ม.8. เช่น วุฒควรนอนแล้ว
 ปรีชาควรกินข้าวเสร็จแล้ว
 กมลควรรคนำตนไมแล้ว

คอนขาง

- ก. -
- ข. ม.1. เช่น แดงเป็นคนคอนขางสวย

คอย

- ก. ซ้า เบา เรือย ไม่วิบรอน
- ข. ม.1. เช่น ใ่วมีโอกาสเราคอยไปเยี่ยมเขา
 อยุ่ ๆ ไปเขาคอยเข้าใจเรามากขึ้นเอง
 ใ่วโอกาสหลังเราคอยชื่อของคนตามบอก

เคย

- ก. ซิน คูน เป็นมาแล้ว
- ข. ก.2 ก. เช่น นายอมรเคยชมาคณเกง
 ทานเคยชอเพ็ชรที่รานนี้
 แดงเคยชายของฝรั่งคนนี้

จวน

- ก. เกือบ แทบ ไกล
- ข. ม.1. เช่น อาจารย์จวนออกเคินทาง เราคอยไปกราบท่าน
 ป้าจวนกินข้าวแล้ว
 เขาไม่มีเงิน เขาจวนขายบ้านให้ฉันแล้ว

จะ

- ก. -
- ข. ก.4 ก. เซน นำจะทวม
วันนี้จะกินอะไรดี
ปีนี้ซื้ออะไรให้เธอดี
- ก.4 ข. เซน ฉันจะนั่งอยู่ที่นี้
ปรีชาจะเตะเธอที่เธอสอบตก
ครูจะให้รางวัลคนที่สอบได้ทีหนึ่ง
- ก.4 ค. เซน ถ้าแดงเป็นเศรษฐี เธอจะไปเที่ยวทุกวัน
ถ้าตอมีเงิน เธอจะซื้อบ้านที่รามอินทรา
ถ้าพี่หมายถูกลอตเตอรี่ เขาจะซื้อรองเท้าให้ฉัน
- ก.1. เซน จะนั่งทุกขอยุทำไม ไม่มีประโยชน์
จะหวังเขาทำไมกันนะ

ชัก

- ก. คอนข้าง เกือบ เริ่ม
- ข. ม.1. เซน คุณแมยังไม่กลับ ฉันชักเป็นหวัด
เดี๋ยวนี้ แคงชักชักเกี่ยวกับงาน

ไค

- ก. -
- ข. ก.2 ก. เซน งูไคเลื้อยผ่านหน้าฉันไปกัดตาฉัน
แดงไคกินข้าวที่บ้านเมื่อวาน
เขาไคขายของฝรั่ง เมื่อเช้า
- ก.2 ข. เซน ฉันไคไปตลาดเมื่อวาน
นำทวมไคทำลายทุกสิ่งทุกอย่างให้พินาศไปชั่วพริบตา
นอยไคเติมน้ำมันรถให้พี่ศรี

โค่น

- ก. ถูก
 ข. ก.ว. เช่น แดงโค่นตี
 นักเรียนโค่นทำโทษ

ถูก

- ก. โคน
 ข. ก.ว. เช่น เด็กถูกเตะ
 แดงถูกตี

ทอง

- ก. -
 ข. ม.7. เช่น เจ็บไขทองรักษา
 ลูกที่คิดถึง เชอพังพอแม่
 เชอทอง เต็มน้ำมันรถนี้

นา

- ก. ชอบ ควร ชวนให้ ใครจะ
 ข. ม.4. ม.11. เช่น เรื่องที่ออกเล่านาคิด
 สาลีน่าใสเสื่อสีเหลือง
 เชนาชายวิทย์ฉั้น
 ม.8. เช่น นองปุ๊กน่านอนหลับแล้ว
 แหมมน่ากินข้าวเสร็จแล้ว
 ที่กานาซอของขวัญให้เพื่อนเรียบร้อยแล้ว

ฝัน

- ก. ชัก ชักขึ้น ขึ้นไว้ เหนียวรัง ไม่ทำตาม
 ข. ม.1. เช่น เราฝันทำ ทั้งที่ไม่อยากทำ
 เราฝันกินข้าวเพราะแม่บังคับให้กิน

พยายาม

- ก. มีความเพียรที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด
- ข. ม.1. เช่น แดงพยายามคิดแต่คิดไม่ออก
เราพยายามทำความดี เพื่อให้เขาเห็นใจ
กมลพยายามขายแผนเสียงแผนนี้ฝรั่ง

พลอย

- ก. รวมควย ประสมควย
- ข. ม.1. เช่น ถ้าเธอพลอยเข้าใจผิดเราอีกคนก็แย่เลย
เขาพูดเก่ง ทำให้แม่พลอยเห็นใจเขาไปด้วย

เฟิง

- ก. -
- ข. ก.3. เช่น ผ่นเฟิงตก
ปรีชาเฟิงกินขาม
เขาเฟิงซื้อของให้ฉัน

มัก

- ก. คอนขาง เนื่อง ๆ
- ข. ก.ล.3. เช่น แดงมักร้องไห้เมื่อถูกดู
ปรีชามักกินข้าวตอนทุ่มโทรทัศน์มาหา
พี่ศรีมักเติมน้ำมันรถวันเสาร์

มัว

- ก. เพลิน
- ข. ก.ล.1. เช่น เกมัวนอนหลับ เลยอดกินขนม
ปรีชามัวกินข้าว ตอนคุณลุงมาหาแม่
กมลมัวขายของฝรั่ง เลยอดกินขนม

ยอม

- ก. เป็นไปโดยปรกติ
 ข. ก.6. เช่น นำยอมไม่ไหลทวนกลับ
 เด็กคยอมเชื่อฟังบิดามารดา

ยัง

- ก. ไม่สำเร็จ ไม่ตลอด
 ข. ก.ล.1. เช่น ปายังนั่งในห้องรับแขก
แมยังรีดผ้าไม่เสร็จ
กมลยังขายของฝรั่งที่หนาราน

ให้

- ก. -
 ข. ท.ว. เช่น แม่ให้นั่ง
ครูให้ทำการบ้าน
พี่ให้ขายของฝรั่ง

อยาก

- ก. ปรารถนา ประสงค์ ต้องการ
 ข. ม.1. เช่น ฉันอยากนั่งในห้องนี้นาน ๆ
แดงอยากกินข้าวคลุกกะปิ
ปู่อยากรดน้ำต้นไม้ตอนเย็น

อาจ

- ก. กล่า เป็นได้
 ข. ม.1. เช่น คุณชลาอาจมาวันนี้
คุณหญิงอาจต้องการนำผลไม้สด
พี่ศรีอาจเติมน้ำมันรถที่ปั๊มตอย

ภาคผนวก ข.

คำช่วยหลังกริยา

ผู้วิจัยจะแสดงคำช่วยหลังกริยาเป็นรายการเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๆ ของคำเหล่านี้ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ข้อ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ข้อ ข. อักษรย่อต่าง ๆ ที่ปรากฏหน้าประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๆ ซึ่งมีดังนี้ คือ

ก.5. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกอนาคตกาลอันไกล

ก.ล.1. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกลักษณะของการกระทำที่กำลังดำเนินอยู่ในขณะที่กล่าวถึง

ก.ล.2. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกลักษณะของการกระทำที่เกิดขึ้นและเสร็จสิ้นไปในอดีต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แล้ว

- ก. เสร็จ, ลีน, จบ, ล่วงไป
- ข. ก.ด.2. เช่น เขานิ่งแล้ว
แคงกินข้าวแล้ว
หนุ่ยสอนหนังสือเองแล้ว
- ก.5. เช่น ไปแล้ว (พูดเสร็จก็ลุกขึ้น)
กินแล้ว (พูดเสร็จก็ลงมือรับประทาน)
ไปตลาดแล้ว (พูดเสร็จก็ออกเดินไปตลาด)
- ก.ด.1. เช่น น้ำเดือดแล้ว (น้ำกำลังเดือดอยู่บนเตา)
ข้าวเดือดแล้ว (ข้าวกำลังเดือดอยู่บนเตา)
แกงสุกแล้ว (แกงกำลังตั้งอยู่บนเตา)

อยู่

- ก. กำลัง เป็นไป
- ข. ก.ด.1. เช่น เขานอนอยู่
คุณแม่กินข้าวอยู่
ตาเล็กชายของฝรั่งอยู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง.

คำหลังกริยา

ผู้วิจัยจะแสดงคำหลังกริยาเป็นรายการเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๑ ของคำเหล่านี้ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ขอ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ขอ ข. อักษรย่อต่าง ๆ หน้าประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๑ ซึ่งมีดังนี้ คือ

ก.2 ก. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกอดีตกาลสามัญ

ก.ล. 1. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกลักษณะของการกระทำที่ดำเนินอยู่ในขณะที่กำลังถึง

ก.ล.4. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกลักษณะของการกระทำที่ล่วงไปแล้ว และมีผลถึงปัจจุบัน

ม. 1. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาบอกเล่า

ม.4. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาเสนอแนะ

ม.7 ก. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาคำสั่ง

ชน

- ก. เคลื่อนไปข้างบน หรือข้างหน้า
- ข. ม. 1. เช่น พ่อได้รับคำชม ตัวเขาเหมือนจะลอยขึ้น
ป่าอมหลานชนคู่แห
ม. 7 ก. เช่น ยืนชน
หยิบสนมคู่ชน

เขา

- ก. ตรงข้ามกับออก, เคลื่อนไปข้างใน
- ข. ม. 1. เช่น พ่อเตือนเขา เขาก็โกรธ
ควนคิคาคำหนาเขาแนะ
ม. 7 ก. เช่น แต่งตัวเขา
ทำการบ้านเขา

ค

- ก. ไขตาเพื่อให้เห็น, แล, มอง
- ข. ม. 7 ก. เช่น รong เพลงค
เป็คกลองค
ม. 4. เช่น คคคคให้ค
ลองซิมซนมค

ไป

- ก. เคลื่อนที่ออกทางสำนักแห่งบุคคล
- ข. ม. 7 ก. เช่น รong เพลงไป
กินข้าวไป
ก. ล. 1. เช่น เขารong เพลงไปตลอดทาง
แดงรองใ้ไปเลาเรื่อไป

มา

ก. เคลื่อนเข้าไปในกล้านักแห่งผุด หรือสำนักที่ผุดสมมติว่าตัวอยู่, เคลื่อน
ไปสู่สถานที่ผุด หมายถึงไปถึง

ข. ม.7 ก. เช่น

เดินมา

ยกกับชาวมา

ก.2 ก. เช่น

เธอรองไผมา

แดงกินชาวมา

กมลชายของฝรั่งมา

ก.ล.4. เช่น

หมานันหายมา 3 วัน แล้ว

แดงอยู่ที่นี้มา 3 ปี

ลง

ก. ไปสู่เบื้องต่ำตรงกันข้ามกับ "ขึ้น"

ข. ม.7 ก. เช่น

นอนลง

วางจานลง

ไว้

ก. เก็บวาง, รักษา, สงวนให้คงอยู่, ให้ปรากฏอยู่

ข. ก.2 ก. เช่น

แดงพูดไว้ว่า เขาเป็นคนดี

นิตเขียนรายงานไว้เพื่อเสนอหัวหน้ากอง

ม.7 ก. เช่น

นั่งไว้

วางปากกาไว้

เสีย

ก. ม.7 ก. เช่น

หลับเสีย

ปิดประตูเสีย

ออก

ก. ตรงข้ามกับ "เข้า", ขยาย, ใ้, แยกเป็นคนละส่วน, ลักษณะหรืออาการที่เคลื่อนที่จากภายในไปภายนอก หรือจากที่ปิดบังให้เปิดเผย หรือให้ปรากฏ

ข. ม.7 ก. เช่น คลอดออก

หยิบกระดาษออก

เอา

ก. ยึดไว้, ถือไว้, รั้งไว้, ตองการมี, ทกลง

ข. ม.1. เช่น นอนคิดเอา

คุณตักแกงเอาก็แล้วกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ.

คำลงท้าย

ผู้วิจัยจะแสดงคำลงท้ายเป็นรายคำเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๑ ของรายคำลงท้ายเหล่านี้ ด้วยวิธีดังนี้ คือ

- ขอ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)
- ขอ ข. อักษรย่อ และคำย่อ หน้าประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๑ ซึ่งมีดังนี้ คือ
- ม.1. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาบอกเล่า
- ม.3. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาชักชวน
- ม.4. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาเสนอแนะ
- ม.5 ก. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาขอร้อง
- ม.5 ข. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาขอร้องแกมชักชวน
- ม.5 ค. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาขอร้องเชิงอ่อนนวย
- ม.7 ก. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาคำสั่ง
- ม.7 ข. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลาคำสั่งเชิงเสนอแนะ

ม.7 ค. หมายถึง ความหมาย ๗ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลา คำสั่ง เข็ง คาคคันและชอรอง

ม.8 . หมายถึง ความหมาย ๗ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลา คาคคะเน

ม.11. หมายถึง ความหมาย ๗ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลา แนะนำ

ม.12. หมายถึง ความหมาย ๗ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลา ชักถาม

"บอกเล่า" หมายถึง ความหมาย ๗ แบบบอกความหมายรวม ๗ ของทั้งประโยค เป็นแบบมาลาบอกเล่า และทำให้รูปประโยคเป็นรูปประโยคบอกเล่า

"คำถาม" หมายถึง ความหมาย ๗ แบบบอกความหมายรวม ๗ ของทั้งประโยค เป็นแบบมาลาชักถาม และทำให้รูปประโยคเป็นรูปประโยคคำถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กระมัง /kramáŋ/

ก. -

ข. ม.8. เช่น เขามาควยกระมัง
แมกิ้นชาวแลวกระมัง

คะ /khá/

ก. เป็นคำแสดงความรู้สึก

ข. "คำถาม" เช่น ไปไหนมาคะ
กินข้าวไหมคะ

คะ /khâ/ก. เป็นคำแสดงความเคารพอย่าง จะ

ข. "บอกเล่า" เช่น ไปเที่ยวมาคะ
กินข้าวมาคะ

จะ /câ/

ก. เป็นคำแสดงความเคารพ

ข. "บอกเล่า" เช่น ไปเที่ยวมาจะ
กินข้าวมาจะ

จะ /cá/

ก. เป็นคำแสดงความรู้สึก

ข. "คำถาม" เช่น ไปไหนมาจะ
กินขนมไหมจะ

ชี /sí/

ก. -

ข. ม.7 ก. เช่น นอนชี ไม่มีใครว่าเชอรอก
กินข้าวชี

ชี /sɨ́/

ก. -

ข. ม.4. เชน ร่องเพลงชี
กินชี

ชี /sɨ́i/

ก. -

ข. ม.4. เชน ร่องเพลงชี
กินชี อร่อยออก

เถอะ /thə/

ก. -

ข. ม.3. เชน ร่องเพลงเถอะ
กินเถอะ

ม.5 ข. เชน ออกไปเถอะ อยู่เถอะ เตละเถอะ
คางเถอะ

ม.7 ค. เชน ไร่เถอะ

นะ /ná/

ก. -

ข. ม.3. เชน ไปนะ
อยู่นะ

ม.5 ก. เชน เอานะ ไปนะ
กินนะ

ม.7 ข. เชน นอนนะ อายนะ
กินนะ

นะ /ná/

ก. -

ข. ม.3. เช่น ไปเที่ยวนะ
 ทานข้าวที่นี้นะ
 ม.5 ก. เช่น นอนนะ คึกแล้ว
 ขอกินข้าวหนอยนะ

นำ /nǎa/

ก. -

ข. ม.5 ค. เช่น นั่งนำ เมื่อยแล้ว
 กินขนมนี้นำ ผมทำเอง

ละ /lá/

ก. -

ข. ม.1. เช่น ไปละ
 กินข้าวละ

ละ /lá/

ก. -

ข. ม.7 ก. เช่น ไปละ
 เขียนหนังสือเขาละ
 กินข้าวละ

หรือ /rǎ/

ก. -

ข. ม.12. และ "คำถาม" เช่น จะไปแน่หรือ
 ขอกินขนมนี้หรือ วันหลังจะได้ทำให้อีก

ไหม /máy/

ก. -

ข. ม.12. และ "คำถาม" เช่น ร้องเพลงไหม
ไปคูนังไหม

ฮะ /há/

ก. เป็นคำแสดงความสุภาพ

ข. "คำถาม" เช่น ไปไหนมาฮะ
กินข้าวไหมฮะ

ฮะ /há/

ก. เป็นคำแสดงความเคารพ

ข. "บอกเล่า" เช่น ไปเที่ยวเชียงใหม่มาฮะ
กินข้าวฮะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ฉ.

คำบอกเวลา

ผู้วิจัยจะแสดงคำบอกเวลาเป็นรายคำเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๓ คำยววิธิการดังนี้ คือ

๓. ขอ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ

๓. ขอ ข. อักษรยอต่าง ๆ หน้าประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๓ ซึ่งมีดังนี้

ก. 1. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกปัจจุบันกาล

ก. 2 ก. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกอดีตกาลสามัญ

ก. 3. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกอดีตกาลอันไกล

ก. 4 ก. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกอนาคตกาลสามัญ

ก. 6. หมายถึง ความหมาย ๓ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกอนาคตกาล

กลางคืน

- ก. ส่วนของวันที่มืด คือตั้งแต่ค่ำถึงย่ำรุ่ง
- ข. ก.6. เช่น กลางคืนอากาศที่หนาวเหน็บมาก
กลางคืนที่ชุกฉ่ำ
กลางคืนที่ศรีสว่างไสว

กลางวัน

- ก. ส่วนของวันที่มีแสงสว่าง คือตั้งแต่รุ่งถึงค่ำ
- ข. ก.6. เช่น กลางวันอากาศที่เข็งใจไหมร้อนมาก
กลางวันนองรีศฉ่ำ
กลางวันที่ปานเย็นส่ำใจเย็น

คำ ๆ

- ก. เวลาที่มีตอนคนของกลางคืน
- ข. ก.6. เช่น คำ ๆ เขามาทานข้าวที่บ้าน
คำ ๆ แดงสอยเสื่อ
คำ ๆ แดงสอนหนังสือเด็ก

เขา ๆ

- ก. เวลาตั้งแต่รุ่งถึงเที่ยง
- ข. ก.6. เช่น เขา ๆ อากาศสดชื่น
เขา ๆ เขากินข้าวต้มที่ประตูน้ำ
เขา ๆ แดง เติมน้ำมันรถ

ต่อไป

- ก. ถัดไป
- ข. ก.4 ก. เช่น ต่อไปเขาได้เป็นผู้จัดการห้างนี้
ต่อไปเขามาที่นี่เสมอ
ต่อไปไปกรคนำตนไม่

ต่อมา

- ก. ถัดมา
- ข. ก.4 ก. เช่น ต่อมา เขากลายเป็นคนเคร่งขรึม
ต่อมา แดงชอบนมที่ร้านนี้
ต่อมา พี่ศรี เติมน้ำมันรถที่นี้

ตะก

- ก. เวลาที่ผ่านไปหยก ๆ
- ข. ก.2 ก. เช่น ตะก ไครมา
ตะก พืชกณ
ตะก ฝานขายของฝรั่ง

เที่ยง ๆ

- ก. ชื่อเวลาถึงกลางวัน
- ข. ก.6 . เช่น เที่ยง ๆ อากาศร้อนจัด
เที่ยง ๆ ฟักินขาว
เที่ยง ๆ เขาเติมน้ำมันรถ

บาย

- ก. เวลาในระหว่างเย็นกับเที่ยง
- ข. ก.6 . เช่น บาย อากาศหนัก
บาย ปรีชาไปหาป่า
บาย พี่ชอกกับชาวเจ้าประจำ

บาย ๆ

- ก. เวลาในระหว่างเย็นกับเที่ยง
- ข. ก.6 . เช่น บาย ๆ อากาศที่บ้านดี
บาย ๆ ปรีชาไปหาตุ้ม
บาย ๆ พี่ชอกกับชาวเจ้าประจำ

ปัจจุบัน

- ก. เวลาเคียวนี้
- ข. ก.1. เช่น ปัจจุบัน เขาเป็นผู้จัดการห้างนี้
ปัจจุบัน แดงเดินทางรอบโลก
ปัจจุบัน เขาซื้อลอตเตอรี่คนตามอดบอย

ปีกลาย

- ก. ปีที่ผ่านมา
- ข. ก.2 ก. เช่น ปีกลาย เขาป่วยอยู่โรงพยาบาล
ปีกลาย แดงไปเชียงใหม่
ปีกลาย เขาเติมน้ำมันรถที่ร้านเพื่อน

เย็น ๆ

- ก. เวลาใกล้ค่ำ
- ข. ก.6. เช่น เย็น ๆ แดงนั่งเล่นหน้าบ้าน
เย็น ๆ แหม่มทานข้าวที่หลังบ้าน
เย็น ๆ น้องรดน้ำต้นไม้

แรก ๆ

- ก. เติม, ก่อน
- ข. ก.2 ก. เช่น แรก ๆ เขาอยู่ที่เมืองนนท์
แรก ๆ แดงไม่เข้าใจฉัน
แรก ๆ เขาไม่ซื้อลอตเตอรี่คนตามอด

สาย ๆ

- ก. เวลาระหว่างเขากับเที่ยง
- ข. ก.6. เช่น สาย ๆ ช่วยไปตลาดที่
สาย ๆ เขาซื้อหมี่ที่ตลาด
สาย ๆ เขาเย็บเสื้อให้น้อง

หน้าฝน

- ก. ฤดูฝน
 ข. ก.6. เช่น หน้าฝนฝนตกบ่อย
หน้าฝนลูกคาไม้อื้อแฉ่นเสียง
หน้าฝน เขาไมกลางรถไฟหนอง

หน้าร้อน

- ก. ฤดูร้อน
 ข. ก.6. เช่น หน้าร้อนอากาศที่เชียงใหม่ร้อนจัด
หน้าร้อนฉันไปชายทะเล
หน้าร้อนเราขายของลูกคาไม้ออยได

หน้าหนาว

- ก. ฤดูหนาว
 ข. ก.6. เช่น หน้าหนาวกล้วยไม้สวย
หน้าหนาวแดงไม้ซ๊กผา
หน้าหนาวน้องไมกลางรถไฟ

หน้าแล้ง

- ก. ฤดูแล้ง
 ข. ก.6. เช่น หน้าแล้งน้ำในบ่อน้ำบานแห้ง
หน้าแล้งหอมมีฝนเต็ม

ใหม่ ๆ

- ก. แรก ๆ
 ข. ก.6. เช่น ใหม่ ๆ เซอร์สิ๊กแปลกที่
ใหม่ ๆ แดงซ๊กผาเอง
ใหม่ ๆ เราขายของลูกคาดี

ภาคผนวก ข.

คำพิเศษ

ผู้วิจัยจะแสดงคำพิเศษเป็นรายคำเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๆ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ข้อ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ

ข้อ ข. อักษรย่อต่าง ๆ หน้าประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๆ ซึ่งมีดังนี้ คือ

ก.1. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกปัจจุบันกาล

ข.จ. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกจำนวน

ม.8. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำกริยาในกริยาวลี เพื่อบอกมาลา

คาคคะเน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นากลัว

- ก. -
- ข. ม.8 . เช่น นาฬิกา เรือนนี้ นากลัว ตายบ่อย
เด็กคนนั้น นากลัว ตกน้ำตาย
เพื่อนคนนั้น นากลัว ไม่ขายรถฉันแล้ว

ที่จริง

- ก. -
- ข. ก.1 . เช่น รong เทาคูนี้ ที่จริง หนีมาก
+ แอว ที่จริง เป็นคนดี

ธรรมดา

- ก. อากกรหรือความเป็นไปแห่งธรรมชาติ
- ข. ก.1 . เช่น นong คนนี้ ธรรมดา ยัน
+ แอว ธรรมดา ไปตลาดเวลาบ่าย
นong คนนี้ ธรรมดา ชายของฝรั่ง เกง

บางที

- ก. -
- ข. ก.1 . เช่น คุณลุง คนนี้ บางที เหมือนคนบ้า
แดง บางที มาบ้านฉันวันเสาร์
แหมม บางที ซ้อ ลอตเตอร์ คนแก

ปกติ

- ก. ความคงที่, ความเป็นไปตามเคย, ความไม่แปลกจากธรรมดา
- ข. ก.1 . เช่น เพื่อนคนนี้ ปกติ ยัน
แดง ปกติ ซักผ้า เวลาเที่ยง
เด็กคนนี้ ปกติ ชายของฝรั่ง เกง

ส่วนใหญ่

- ก. จำนวนมาก
ข. ข.จ. เซน

คนส่วนใหญ่ก็คือนัก
ผลไม้กระจากนี้ส่วนใหญ่สด เป็นคน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

คำจำนวนนับ

ผู้วิจัยจะแสดงคำจำนวนครบเป็นรายคำเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ฯ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ขอ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ขอ ข. คำย่อต่าง ๆ หน้าประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ฯ ซึ่งมีดังนี้ คือ

"เอก." หมายถึง ความหมาย ฯ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอก
เอกพจน์

"พหู." หมายถึง ความหมาย ฯ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอก
พหูพจน์

"ประมาณ." หมายถึง ความหมาย ฯ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอก
ประมาณ

"ลำดับ." หมายถึง ความหมาย ฯ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอก
ลำดับที่

ศูนย์วิจัยเพื่อศึกษาค้นคว้า
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ทุก

- ก. แต่ละหน่วยในจำนวนที่หมายถึงทั้งหมด
- ข. "เอก" เช่น แดงช่วยพี่กากวาคทองทุกทอง
นักเรียนเขาทองเรียนทุกคน

นานา

- ก. ต่าง ๆ
- ข. "ประมาณ" เช่น ร้านนี้ขายผานานาชนิด
นายพจน์มีชื่อนางนานาประการ

บาง

- ก. ส่วนใดส่วนหนึ่ง
- ข. "ประมาณ" เช่น ปลาบางตัวไม่สด
ร้านนี้ผาบางชิ้นไม่สวย

สอง

- ก. จำนวนหนึ่งบวกหนึ่ง
- ข. "พหู" เช่น พจน์ชื่อผาไ้คนสองชั้น
มนุษย์มีแขน ขา ตา หู อย่างละสองข้าง
"ลำดับ" เช่น ชื่อหนังสือไ้ยาวกรณเล่มสอง

สาม

- ก. จำนวนหนึ่งบวกสอง
- ข. "พหู" เช่น รวิชื่อรดสามคัน
นิคชายแหวนใคสามวง
"ลำดับ" เช่น ขอชื่อหนังสือแบบเรียนเล่มสาม

หนึ่ง

- ก. เดียว, จำนวนเดียว
- ข. "เอก." เช่น ขอซื้อปลาตัวหนึ่ง
พรอชนมมาไหนองหนึ่งหอ
- "ลำดับ" เช่น ซื้อหนังสือไวยากรณ์เล่มหนึ่ง

หลาย

- ก. มาก
- ข. "พหู." เช่น มีคนหลายคนพูดถึง เธอในทางไม่ดี
นักเรียนหลายคนในชั้นสอบตก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ฉ.

คำคำศัพท์

ผู้วิจัยจะแสดงคำคำศัพท์ที่เป็นรายคำเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมาย
ประจำคำ และความหมาย ๑ ของรายคำคำศัพท์เหล่านี้ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ข้อ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ข้อ ข. คำย่อต่าง ๆ หน้าประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๑ ซึ่งมี
ดังนี้ คือ

"เอก." หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอก
เอกพจน์

"คำศัพท์." หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอก
คำศัพท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เคี้ยว

- ก. หนึ่ง, เท่านั้น
- ข. "เอก." เช่น เขามาคนเคี้ยว
เล็กช็อกวอยเคี้ยวมาห่อเคี้ยว

ที่สอง

- ก. ครบสอง
- ข. "ลำดับ" เช่น สีของปกหนังสือเล่มที่สองสวยงามมาก
เกอ้อตัวที่สองแม่อุทิศไพบา

ที่สาม

- ก. ครบสาม
- ข. "ลำดับ" เช่น พี่ชอณาให้ฉันเป็นชั้นที่สามแล้ว
ทั้งสี่และปกของหนังสือเล่มที่สามไม่สวยเลย

ที่หนึ่ง

- ก. ครบหนึ่ง
- ข. "ลำดับ" เช่น พี่ชอณาชั้นที่หนึ่งหมดแล้ว
เกอ้อตัวที่หนึ่งพ้อุทิศไพบา

แรก

- ก. เค็ม, กอน
- ข. "ลำดับ" เช่น เกชอบตุ๊กตาตัวแรก
เล็กทำเลขขอแรกนิก

สุดท้าย

- ก. ที่สุด, อยู่หลัง, อยู่ปลาย
- ข. "ลำดับ" เช่น นายก ๆ นั่งรถคันสุดท้าย
นี่เป็นอาหารมื้อสุดท้ายของนักโทษประหาร

หน้า

- ก. ตรงข้ามกับ "หลัง"
 ข. "ลำดับ" เช่น เด็กพยายามแข่งรถคันหน้า
 กรุณาต่อรถคันหน้าครับ

หลัง

- ก. ตรงข้ามกับ "หน้า"
 ข. "ลำดับ" เช่น กรุณาต่อรถคันหลังครับ
 เอาไว้เล่มหลังจะลงให้ใหม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ญ.

คำหนาจำนวน

ผู้จัดจะบอกคำหนาจำนวนเป็นรายคำเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๑ ของรายคำหนาจำนวนเหล่านี้ ซึ่งมีดังนี้ คือ

ข้อ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ข้อ ข. ตัวอย่างต่าง ๆ หนาประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๑ ซึ่งมีดังนี้ คือ

"เพิ่ม" หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกจำนวนเพิ่ม

"รวม" หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกจำนวนรวม

"รู้สึกน้อย" หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกความรู้สึกเกี่ยวกับจำนวนว่า "น้อย"

"รู้สึกมาก" หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกความรู้สึกเกี่ยวกับจำนวนว่า "มาก"

"ประมาณ" หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกจำนวนประมาณ

เกือบ

- ก. ราว, ประมาณ, สัก
- ข. "ประมาณ" เช่น บ้านหลังนี้ใช้เงินสร้างเกือบสองล้านบาท
นิตตายไปเกือบสามปี

แค

- ก. เพียง
- ข. "รู้สึกน้อย" เช่น บ้านนี้มีมูลค่าแคสองแสนบาท
เงินแคสองพันบาท เขาไม่สนใจหรอก

ตั้ง

- ก. ถึง
- ข. "รู้สึกมาก" เช่น พี่หมายให้เงินตั้งสิบบาท
ลุงเซยเลี้ยงหมาไว้ตั้งสิบตัว

ถึง

- ก. -
- ข. "รู้สึกมาก" เช่น ลุงให้เงินถึงสองหมื่นบาท
บ้านที่แดงสร้างราคาถึงสามแสนบาท

ทั้ง

- ก. บอกจำนวนรวม
- ข. "รวม" เช่น นักโทษทั้งสามคนถูกประหาร
คนงานทั้งहारอยคนเป็นคนจีน

ประมาณ

- ก. ราว
- ข. "ประมาณ" เช่น นักเรียนประมาณสามร้อยคน เขาชุมกิจการของโรงงาน
ในโลกนี้มีแมลงประมาณ 660,000 ชนิด

เพียง

- ก. แคะ
- ข. "รู้สึกน้อย" เช่น บ้านหลังนี้ราคาเพียง 5 แสนบาท
รู้จักกันเพียงอาทิตย์เดียว

ราว

- ก. ประมาณ
- ข. "ประมาณ" เช่น ถนนสายนี้ยาวราว 500 เมตร
เรือรบลำนี้มีระวางขับน้ำราว 900 ตัน

สัก

- ก. ราว, ประมาณ
- ข. "ประมาณ" เช่น แกงหมอนี้ใช้ปลาสักสองตัวก็พอ
คงสักวันหนึ่งที่เธอจะสาแก่ใจ
ช่วยยกหีบสักสามใบ

อีก

- ก. ต่อไป, ซ้ำ
- ข. "เพิ่ม" เช่น แม่จะซื้ออีกใบ
แดงยืมเงินอีกสามพันบาท

ศูนย์วิจัยภาษาและวัฒนธรรม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ฎ.

คำหลังจำนวน

ผู้วิจัยจะแสดงคำหลังจำนวนเป็นรายการเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๆ ของรายการหลังจำนวนเหล่านี้ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ข้อ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ข้อ ข. ตัวอย่างต่าง ๆ หน้าประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๆ ซึ่งมีดังนี้ คือ

"ประมาณ" หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกจำนวนประมาณ

"ปรากฏ" หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกจำนวนเท่าที่ปรากฏ

"จำกัด" หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกจำนวนจำกัด

"เพิ่ม" หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกจำนวนเพิ่ม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กว่า

- ก. ยิง, เกิน
- ข. "ประมาณ" เช่น ป่าเคยใสน้ำตาล 3 ซอกกว่า
ตองไผ่ 3 เมตรกว่า

เต็ม

- ก. ไม่พร่อง, ไม่มีที่ว่าง
- ข. "ปรากฏ" เช่น เลขขอนมีคะแนน 50 คะแนนเต็ม
สองมีเต็มที่ฉันไม่ได้พบตอย

ถวน

- ก. ครบ, เต็มบริบูรณ์
- ข. "ปรากฏ" เช่น ทั้งหมดนี้ราคาสามร้อยบาทถวน
ช่วยจ่ายเช็คใหทาง ๗ กมล 3 พันบาทถวน

เท่านั้น

- ก. -
- ข. "จำกัด" เช่น พิกาชาคเงิน 500 บาท เท่านั้น
วันนี้ฉันกินข้าวจานเดียวเท่านั้น

พูน

- ก. เพิ่มให้สูงขึ้นหรือมากขึ้น
- ข. "เพิ่ม" เช่น แงกินข้าวใคสองจานพูน
ใสแงสาลีสามถวยพูน

เศษ

- ก. ส่วนที่เหลือ, ส่วนที่เกิน, ส่วนที่ไม่เต็ม
- ข. "ประมาณ" เช่น แงเคยใหเงิน 5 ล้านเศษ
ไมอันนี้ยาว 5 ศอกเศษ

ภาคผนวก ก.

คำบอกกำหนดเสียงโท

ผู้วิจัยจะแสดงคำบอกกำหนดเสียงโทเป็นรายการเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๆ ของรายการเหล่านี้ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ข้อ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ข้อ ข. อักษรย่อต่าง ๆ หนาประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๆ ซึ่ง
มีดังนี้ คือ

ฉ.1. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกกำหนด
ชี้เฉพาะความถี่ที่สุด

ฉ.2. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกกำหนด
ชี้เฉพาะความถี่ใกล้เคียง

ฉ.3. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกกำหนด
ชี้เฉพาะความถี่ใกล้เคียง

ฉ.4. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกกำหนด
ชี้เฉพาะความถี่ใกล้เคียง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ฐ.

คำบอกกำหนดเสียงตรี

ผู้วิจัยจะแสดงคำบอกกำหนดเสียงตรี เป็นรายคำเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๑ ของรายคำบอกกำหนดเสียงตรีเหล่านี้ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ขอ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ขอ ข. อักษรย่อต่าง ๆ หน้าประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๑ ซึ่งมีดังนี้ คือ

ฉ.1. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกกำหนดเฉพาะความไกลที่สุด

ฉ.2. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกกำหนดเฉพาะความกึ่งไกล

ฉ.3. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกกำหนดเฉพาะความกึ่งไกล

ฉ.4. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกกำหนดเฉพาะความไกลที่สุด

ภาคผนวก ท.คำอธิบาย

ผู้วิจัยจะแสดงคำอธิบายเป็นรายการเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมาย
ประจำคำ และความหมาย ๑ ของรายการคำอธิบายเหล่านี้ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ข้อ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ข้อ ข. อักษรย่อ ม.จ. หน้าประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๑ แบบ
ขยายคำนามในนามวลี เพื่อบอกความไม่ชี้เฉพาะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ใด

ก. ไหน

ข. ม.ฉ. เช่น ที่ใดให้ความสบายใจ ฉันก็อยู่ไ้ที่นั่น
บ้านใดที่คนในบานสามัคคีกัน บ้านนั้นจะมีแต่ความ
สงบสุข
คนใดที่ขยัน จะสอบไล่ได้

ไหน

ก. ใด

ข. ม.ฉ. เช่น คนไหนต้องการสอบได้ ก็ต้องขยันคหนังสือ
วิธีไหนจะดีเหมือนวิธีนี้ ไม่มีอีกแล้ว
ถ้ายไบไหนของวนิดาละก็ แกหวงนัก

อัน

ก. นอกออกไป, ตางออกไป

ข. ม.ฉ. เช่น ครอบงำอันมีไหม
เด็กคนอันอยู่ไหนหมด
ขอลคกลงอันอยู่ในตู้

อะไร

ก. ไร, ไหน

ข. ม.ฉ. เช่น กับชาวอะไรก็กินไ้ที่นั่น
เด็กอะไรชนเหลือเกิน
ปากกาอะไรก็เขียนไ้ที่นั่น

ภาคผนวก ข.คำปฏิเสศ

ผู้วิจัยจะแสดงคำปฏิเสศเป็นรายคำ และจะบอกความหมายประจำคำ และ
ความหมาย ๑ ของรายคำปฏิเสศนี้ ซึ่งมีดังนี้ คือ

ข้อ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ข้อ ข. คำย่อ "ปฏิเสศ" หน้าประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๑
แบบบอกความหมายรวม ๑ ของทั้งประโยคเป็นมาลาปฏิเสศ และทำให้รูปประโยคเป็น
รูปประโยคปฏิเสศ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไม้

- ก. -
- ข. "ปฏิสេธ" เช่น เมื่อคืนฝันไม้หลับ
 ฉันกินข้าวไม้ลง
 แมวไม้กินข้าวที่บ้าน
 พี่ไม้เติมน้ำมันรถ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ณ.

คำแสดงคำถาม

ผู้วิจัยจะแสดงคำแสดงคำถามเป็นรายการเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๗ ของรายการคำแสดงคำถามเหล่านี้ ซึ่งมีดังนี้ คือ

ขอ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ

ขอ ข. ท้ายย่อ "คำถาม" หมายถึง ความหมาย ๗ แบบบอกความหมายรวม ๗ ของทั้งประโยคเป็นแบบมาลาชัฏถาม และทำให้รูปประโยคเป็นรูปประโยคคำถาม

ส่วนอักษรย่อ น., จ., กว. และ ค. ในวงเล็บหลังรายการทุกคำ หมายถึง ชนิดของหมวดคำ ซึ่งมีดังนี้ คือ

น. หมายถึง คำนาม

กว. หมายถึง คำกริยาวิเศษณ์

จ. หมายถึง คำจำนวน

ค. หมายถึง คำคุณศัพท์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ก็ (จ.)

- ก. เเทาไร
 ข. "คำถาม" เช่น ปรีชาชอบนมมากก็
 พจะขายเสียก็ชุก

ของใคร (ค.)

- ก. -
 ข. "คำถาม" เช่น พัดของใครหาย
 รองเท้าของใครขาด

ใคร (น.)

- ก. คนไหน
 ข. "คำถาม" เช่น ใครมาส่งแม่
ใครยังประธานาธิบดีลินคอล์น

ที่ไหน (กว.)

- ก. ที่ใด
 ข. "คำถาม" เช่น แม่เกิดที่ไหน
 แดงจะไปที่ไหน

ทำไม (กว.)

- ก. เหตุไร, เพราะอะไร, เพื่ออะไร
 ข. "คำถาม" เช่น แดงร้องไห้ทำไม
 คุไปโคราชทำไม

เท่าไร (กว.)

- ก. กี่มากน้อย
 ข. "คำถาม" เช่น เท่าไรต้องการเงินอีกเท่าไร
 หมวกใบนี้ราคาเท่าไรคะ

เมื่อไร (กว.)

- ก. -
 ข. "คำถาม" เช่น นายอดิจะมาเมื่อไร
 แดงจะไปเมืองนอกเมื่อไร

ไหน (ค.)

- ก. ที่ไร, อะไร, สิ่งใด
 ข. "คำถาม" เช่น เธอมาจากโรงเรียนไหน
เสื้อตัวไหนที่เธอชอบ

อย่างไร (กว.)

- ก. ชนิดไหน, วิธีใด
 ข. "คำถาม" เช่น คุณรู้สึกอย่างไรบ้าง
เด็กมีอาการอย่างไร

อะไร (น.)

- ก. สิ่งใด, ไหน
 ข. "คำถาม" เช่น อะไรตก
ทองการอะไรคะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

คำแสดงคำสั้ง

ผู้วิจัยจะแสดงคำแสดงคำสั้งเป็นรายคำเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๆ ของรายคำแสดงคำสั้งเหล่านี้ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ข้อ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี่)

ข้อ ข. ท้ายย่อ "คำสั้ง" หมายถึง ความหมาย ๆ แบบบอกความหมายรวม ๆ ของทั้งประโยคเป็นแบบมาลาคำสั้ง และทำให้รูปประโยคเป็นรูปประโยคคำสั้ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรณา

- ก. -
- ข. "คำสั่ง" เช่น กรณาอายุกันเงียบ ๆ
กรณาเปิดวิทยุคอย ๆ
กรณาชื่อของข้าราชการตามอด

ขอให้

- ก. -
- ข. "คำสั่ง" เช่น ขอให้มาถึงโรงเรียนเวลา 9.00 น.
ขอให้ระวางตัวให้ดี
ขอให้ชายของลูกค้าให้ดี

จง

- ก. -
- ข. "คำสั่ง" เช่น จงตั้งใจฟังครูสอน
จงสละเลือดเพื่อกาชาด

ช่วย

- ก. ส่งเสริมให้สำเร็จประโยชน์
- ข. "คำสั่ง" เช่น ช่วยแต่งตัวให้
ช่วยตัดขาวให้สองทัพพี
ช่วยชายของให้คุณครูที่

เชิญ

- ก. ขอให้ทำ
- ข. "คำสั่ง" เช่น เชิญเข้ามาได้
เชิญคอยผู้จัดการสักครู่

โปรด

- ก. สงเคราะห์
 ข. "คำสั่ง" เช่น
 โปรดไปเป็นกำลังใจให้ข้า
 โปรดขามถนนตรงทางข้าม
 โปรดไว้ชีวิตผมสักครั้ง

วาน

- ก. ขอให้ช่วยทำแทน
 ข. "คำสั่ง" เช่น
 วานแต่งตัวที่
 วานหยิบพืคบโน้ตะ
 วานบอกเรื่องนี้แอดวย

หยุด

- ก. ชงัก, นิ่ง, อยู่กับที่
 ข. "คำสั่ง" เช่น
 หยุดพูด
 หยุดปิด ๆ เปิด ๆ ประตูที่

อย่า

- ก. -
 ข. "คำสั่ง" เช่น
 อย่าเดินเข้ามา
 อย่าทิ้งขยะตรงนี้

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ต.คำเชื่อมนาม

ผู้วิจัยจะแสดงคำเชื่อมนามเป็นรายการเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๆ ของรายการเหล่านี้ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ขอ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ขอ ข. อักษรย่อ ช.น. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบเชื่อมคำนามตั้งแต่ 2 คำ ให้ความหมายต่อเนื่องกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กะ

- ก. -
 ข. ช.น. เช่น ขอนกะส้ม อยู่ในตู
 เลื่อกะกระโปรงสวยมาก

กับ

- ก. -
 ข. ช.น. เช่น ลุงกับป้าไม่อยูบ้าน
พี่กับน้องจะไปอยู่เชียงใหม่

ของ

- ก. แหง
 ข. ช.น. เช่น พ้คของฉันหาย
 เลื่อของพ้ชาคแว

หรือ

- ก. -
 ข. ช.น. เช่น เธอชอบกุ้งหรือปลา
 จะไปเที่ยวพ้ทยาหรือบางแน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ถ.

คำเชื่อมกริยา

ผู้วิจัยจะแสดงคำเชื่อมกริยาเป็นรายการ และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๑ ของรายการเชื่อมกริยานี้ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ขอ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ขอ ข. อักษรย่อ ซ.ก. หมายถึง ความหมาย ๑ แบบเชื่อมคำกริยาตั้งแต่สองคำให้มีความหมายต่อเนื่องกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ไ้

- ก. -
 ข. ช.ก. เซน แก่ง น้ำ ไ้ ส บาย นะ
ท อย น อน ไ้ ล ับ นะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ท.

คำบุพบท

ผู้วิจัยจะแสดงคำบุพบทเป็นรายการเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๆ ของรายการเหล่านี้ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ข้อ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ข้อ ข. อักษรย่อ ช.ก.น. หน้าประโยคตัวอย่าง หมายถึง ความหมาย ๆ แบบเชื่อมคำคนละชนิดใหม่มีความหมายต่อเนื่องกัน

ส่วนอักษรย่อในวงเล็บท้ายคำ หมายถึง ชนิดของคำบุพบท ซึ่งมีดังนี้ คือ

บ.1. หมายถึง คำบุพบทที่นำหน้าคำที่เป็นเครื่องมือเครื่องใช้

บ.2. หมายถึง คำบุพบทที่นำหน้าคำที่เป็นเครื่องประกอบ และเครื่องเกี่ยว

เนื่อง

บ.3. หมายถึง คำบุพบทที่นำหน้าคำเพื่อขยายความให้ชัดเจน

บ.4. หมายถึง คำบุพบทที่นำหน้าคำที่เกี่ยวกับการให้ การรับ

บ.5. หมายถึง คำบุพบทที่นำหน้าคำเพื่อบอกสถานที่

บ.6. หมายถึง คำบุพบทที่นำหน้าคำที่นำมาเปรียบเทียบ

บ.7. หมายถึง คำบุพบทที่นำหน้าคำบอกเวลา

บ.8. หมายถึง คำบุพบทที่นำหน้าคำที่บอกทิศทางที่มุ่งไป

บ.9. หมายถึง คำบุพบทที่นำหน้าคำที่เป็นผู้กระทำ

กลาง (บ.5)

- ก. ส่วนที่ไม่คอนไปข้างใดข้างหนึ่ง, ระหว่าง, ที่รวม
 ข. ช.ก.น. เช่น ฉันทันกลางสนาม
 คนบาเดินกลางสนาม เป็นต้น

กว (บ.6)

- ก. ยิง, เกิน
 ข. ช.ก.น. เช่น สุคาสวกวาที่สว
 เลื่อชวากวาระปรง

กะ (บ.1)

- ก. -
 ข. ช.ก.น. เช่น กินอยุกะปากอยากอยุกะทอง
 แดงเห็นเรื่องนีมากะตา เป็นต้น

กั (บ.1)

- ก. -
 ข. ช.ก.น. เช่น นองเชคมือกับกางกง
 เขาไคยินรเองนีมากับหู เป็นต้น

แก (บ.4)

- ก. -
 ข. ช.ก.น. เช่น ครูใหรางวัดกันกเรียน
 เขาชคไชคาเสียหายกะชอ

ไกล (บ.5)

- ก. หาง, ยี่คยาว, นาน
 ข. ช.ก.น. เช่น เขานั่งไกลเวที
 ฉันทปลุกบานไกลชุมชน เป็นต้น

ใกล้ (บ.5)

- ก. ชิค, ไมหาง, เคียง
 ข. ช.ก.น. เช่น ไฟไหม้ใกล้โรงเรียน
 ฉันทันใกล้ประตู

ข้าง (บ.5)

- ก. เบื้อง, ส่วน, ฝ่าย
 ข. ช.ก.น. เช่น พื่นอนข้างสุดคา
 หมามหมอบอยู่ข้างเกาอี้

จาก (บ.5)

- ก. -
 ข. ช.ก.น. เช่น น้ำไหลจากกอก
 พอกเงินจากธนาคาร

เฉพาะ (บ.4)

- ก. เจาะจง, ตรงตัว
 ข. ช.ก.น. เช่น ครูใหญ่กเวนคาเลาเรียนเฉพาะเชอ
 ครูอนุญาตเฉพาะหัวหนาชัน

ชิด (บ.5)

- ก. สนิท, ใกล้, เคียง, โดยปริยายใช้ว่า หวานสนิท เช่น มะยงชิด
 ข. ช.ก.น. เช่น ฉันทันชิดนิภา
 พอกจอครถชิดชอบถนน

ควาย (บ.1, บ.3)

- ก. -
 ข. ช.ก.น. เช่น เขียนควายมือ ลบควายท่า
 เขากระโคคหนึ่ควายความตกใจ

โดย (บ.1, บ.3, บ.9)

ก. ตาม

ข. ช.ก.น. เช่น แม้มาโดยเครื่องบิน
ป้อมยอมทำตามโดยคื
นวนิยายเรื่องนี้แต่งโดยกัญชลา

ตรง (บ.5)

ก. ที่, เฉพาะที่

ข. ช.ก.น. เช่น พินังตรงประตู
สุคาขามถนนตรงทางมาลาย

ทั้ง (บ.2)

ก. -

ข. ช.ก.น. เช่น พันทั้งปาก
มานะจัดทั้งสื่อทั้งตู้

ทาง (บ.5)

ก. แนว, ถนน, ช่อง, วิถี, ฝ่าย

ข. ช.ก.น. เช่น เล็กไปทางรถยนต์
ฉันส่งของทางไปรษณีย์

ที่ (บ.5)

ก. ตำแหน่ง, แหล่ง, ถิ่น

ข. ช.ก.น. เช่น เล็กยืนที่ประตู
พักอาบน้ำที่หน้า

นอก (บ.5)

- ก. ตรงกันข้ามกับใน, ไม่ใช่ใน
 ข. ช.ก.น. เช่น ฉันทอนนอกมุง
 เด็กหึ่งกระดาศนอกบ้าน

ใน (บ.5)

- ก. ตรงกันข้ามกับนอก
 ข. ช.ก.น. เช่น เด็กเคินในสนาม
 นวลเคินนำในหม้อ

บน (บ.5)

- ก. เบื้องสูง, บ. เหนือ
 ข. ช.ก.น. เช่น ฉันทอนบนเตียง
 สุกาวางของบนโต๊ะ

ประจำ (บ.5)

- ก. อยู่ที, อยู่คงที
 ข. ช.ก.น. เช่น นักเรียนนั่งประจำโต๊ะ
 ทหารยืนประจำกองร้อย

ตลอด (บ.7)

- ก. ลึน, ทัว, แถตจนปลาย
 ข. ช.ก.น. เช่น ฝนตกตลอดคืน
 ฟังเพลงตลอดทาง

ต่อ (บ.4)

- ก. เฉพาะ, ประจันหน้า, ปะทะหน้า
 ข. ช.ก.น. เช่น นายอำเภอให้ไปยื่นฟ้องต่อศาล
 นักโฆสารภาพผิดต่อผู้พิพากษา

ตั้งแต่ (บ.7)

- ก. จำเต็ม, แรก, คนเต็ม
 ข. ช.ก.น. เช่น วิชาแต่งงานตั้งแต่ปีกลาย
 กุหลาบบานตั้งแต่เช้า

ตาม (บ.3)

- ก. ไปค้าย, เรียกตัวมา, จุดไฟ, เป็นไปโดยลำดับ
 ข. ช.ก.น. เช่น อยาตต์ตามขวางให้ตัดตามยาว
 ขอให้ทำอะไร ๆ ใดตามสะดวก

แต่ (บ.5)

- ก. เฉพาะ, อย่างเดียว
 ข. ช.ก.น. เช่น ฉันพูดแต่ความจริง
 คนไม่เกิดแต่แผ่นดิน

ถึง (บ.8)

- ก. กระทั่ง, สู
 ข. ช.ก.น. เช่น สุกาเดินถึงโรงเรียน
 ชาวบ้านแห่พระถึงวัด

แถว (บ.5)

- ก. แถว, สาย, แถบ
 ข. ช.ก.น. เช่น ไฟไหม้แถวบ้าน
 แม่ชื่อของแถวประตูน้ำ

เผื่อ (บ.4)

- ก. สำรอง
 ข. ช.ก.น. เช่น เขาจัดสำรับเผื่อเธอ
 สุกาซื้อขนมเผื่อเธอ

เพื่อ (บ.4)

- ก. เกี้ยวเนื่องด้วย, สำหรับ
 ข. ช.ก.น. เช่น แม่เก็บเงินเพื่อลูก
 พี่แสดงละครเพื่อการกุศล

ริม (บ.5)

- ก. ไกล, ชิด, เกือบ
 ข. ช.ก.น. เช่น ประชิตนั่งอยู่ริมแม่น้ำ
 พ่อเคนริมสนาม

สำหรับ (บ.4)

- ก. เพื่อ, ฝ่าย
 ข. ช.ก.น. เช่น สำหรับนี้จัดไว้สำหรับอาจารย์
 พี่เตรียมอาหารสำหรับคนเจ็บ

หน้า (บ.5)

- ก. คานที่ตรงข้ามจากหลัง
 ข. ช.ก.น. เช่น สุคานอนหน้าเตียง
 เขาโคนคนไม่หน้าโรงเรียน

หลัง (บ.5)

- ก. คานตรงกันข้ามจากหน้า ก.หลัง
 ข. ช.ก.น. เช่น สุคานนงหลังห้อง
 แอวอยู่หลังบ้าน

หาง (บ.5)

- ก. พนออกไป, ไม่ชิด
 ข. ช.ก.น. เช่น โภาสนงหางประศู
 เล็กยื่นหางเวที

ให้ (บ.9)

- ก. มอบ, สละ, อนุญาต
 ข. ช.ก.น. เช่น ฉันยืมให้เพื่อน
หลานนวดให้ยาย

เห็น (บ.5)

- ก. บน, พ้นขึ้นไป, เลยขึ้นไป
 ข. ช.ก.น. เช่น ผีเสื้อบินเหนือต้นไม้
เขายืนเหนือบันได

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

คำเชื่อมอนุพากย์

ผู้วิจัยจะแสดงคำเชื่อมอนุพากย์เป็นรายการเรียงตามตัวอักษร และจะบอกความหมายประจำคำ และความหมาย ๆ ของรายการเชื่อมอนุพากย์เหล่านี้ ด้วยวิธีการดังนี้ คือ

ข้อ ก. หมายถึง ความหมายประจำคำ (ถ้ามี)

ข้อ ข. อักษรย่อ ข.อ. หมายถึง ความหมาย ๆ แบบเชื่อมอนุพากย์ตั้งแต่สองอนุพากย์ ใ้มีความหมายต่อเนื่องกัน

ส่วนอักษรย่อในวงเล็บท้ายรายการ หมายถึง ชนิดของคำเชื่อมอนุพากย์ ซึ่งมีดังนี้ คือ

- ข.1 ก. หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความบอกเวลาภายหลัง
- ข.1 ข. หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความบอกเวลาก่อน
- ข.1 ค. หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความบอกเวลาเดียวกัน
- ข.1 ง. หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความบอกเวลาทั่ว ๆ ไป
- ข.1 จ. หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความบอกระยะเวลา
- ข.2 . หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความให้รวมเข้าด้วยกัน
- ข.3 . หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความที่แย้งกัน
- ข.4 . หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความต่างตอนกัน
- ข.5 . หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความให้เลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง
- ข.6 . หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความที่เป็นเหตุเป็นผลกัน

ช.7 . หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความเกี่ยวกับสถานที่

ช.8 . หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความบอกความมุ่งหมาย

ช.9 . หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความแสดงเงื่อนไข

ช.10 ก. หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความเกี่ยวกับการประมาณโดยการเปรียบเทียบ

ช.10 ข. หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความเกี่ยวกับการประมาณโดยการบอกผล

ช.11 . หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความที่บอกลักษณะ

ช.12 . หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ที่เชื่อมความให้เนื้อความสมบูรณ์

ช.13 . หมายถึง คำเชื่อมอนุพากย์ชนิดสัมพัทธ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กระทั่ง (ช.1 จ.)

ก. ถึง, จุด

ข. ช.อ. เช่น เขาคอยเชอ กระทั่งโรงเรียนเล็ก
ปุ่นนั่งจงจึงจก กระทั่งจึงจกตกลงมา

กว่า (ช.1 ก.)

ก. เลยไป

ข. ช.อ. เช่น กว่าเราจะไปถึง หนึ่คงฉายแล้ว
กว่าตัวจะสุก ง่าก็ใหม่

กว่าที่ (ช.10 ก.)

ก. -

ข. ช.อ. เช่น กว่าที่เธอจะมา เขาไปถึงไหนแล้ว
กว่าที่แดงจะพูดออก พิก็เข้าใจเสียแล้ว

ก่อน (ช.1 ก.)

ก. เดิม, เริ่ม, ลำดับแรก

ข. ช.อ. เช่น ฉันต้องกินข้าว ก่อนอาบน้ำ
สุคาทำการบ้าน ก่อนดูโทรทัศน์

ก่อนหน้า (ช.1 ก.)

ก. -

ข. ช.อ. เช่น ก่อนหน้าเขาจะมาเป็นครู เขาเคยเป็นทหาร
ก่อนหน้าเขาจะเป็นวันโรค เขาเป็นมะเร็งมาแล้ว

กับ (ช.2)

ก. -

ข. ช.อ. เช่น แม่ครัวกับลูกมีออกไปตลาด
เขากับภรรยาทำงานนอกบ้าน

การที่ (ข.12)

ก. -

ข. ข.อ. เช่น การที่คุณตอบเขาแบบนั้น น่าเกลียดมาก
ฉันไม่ชอบ การที่คุณกลับมาบ้านดึก ๆ

ก็ ต่อ เมื่อ (ข.9)

ก. -

ข. ข.อ. เช่น เขาจะออกเดินทาง ก็ ต่อ เมื่อฝนหยุดแล้ว
สุดใจจะไปดูหนัง ก็ ต่อ เมื่อมีคนอื่นอยู่กับแม่

ก็ เพื่อ (ข.8)

ก. -

ข. ข.อ. เช่น หมอขายรถคันเก่า ก็ เพื่อซื้อรถคันใหม่
ออกเก็บเงิน ก็ เพื่อซื้อแหวนมาหมั้นแฟน

ก็ เพื่อ ให้ (ข.8)

ก. -

ข. ข.อ. เช่น พี่ให้เงินฉัน ก็ เพื่อให้ซื้อรถคันใหม่
พี่ให้เงินน้อง ก็ เพื่อให้น้องเก็บไว้เป็นทุนการศึกษา

ก็ เพราะ (ข.6)

ก. -

ข. ข.อ. เช่น ฉันถามครู ก็ เพราะฉันไม่เข้าใจ
ฉันมาหาเธอ ก็ เพราะฉันคิดถึงเธอ

ขณะที่ (ข.1 ก.)

ก. -

ข. ข.อ. เช่น พี่ดูโทรทัศน์ ขณะที่น้องกำลังคุยกับเพื่อน
แคงจะไปดูหนัง ขณะที่เกจะไปซื้อผ้า

ขนาด (ช.10 ข.)

- ก. กำหนด, เกณฑ์
 ข. ช.อ. เช่น เขายากจนมาก ขนาดไม่มีเสื้อผ้าใส่
 มานะชอบเสื้อตัวมาก ขนาดใส่เสื้อจนขาด

ข้าง (ช.4)

- ก. ส่วน, ฝ่าย
 ข. ช.อ. เช่น แมอนุญาตให้สองพี่น้อง นิดกับน้อยไปเที่ยวต่าง-
 จังหวัดได้ นิดจะไปอุดร ข้างน้อยจะไปเชียงใหม่

ครั้ง (ช.1 ค.)

- ก. คราว, หน, ที, เวลา, เพื่อ
 ข. ช.อ. เช่น ครั้งเธอเป็นเด็ก เธอชนมาก
ครั้งที่พี่หมายเล็ก ๆ เขาชอบเล่นปลากัดมาก

คราว (ช.1 ค.)

- ก. ครั้ง, หน
 ข. ช.อ. เช่น ฉันทน์นิสัยเขา คราวฉันทน์เจ็บหนัก
 ฉันทน์ความลับของนิด คราวไปเที่ยวเขาใหญ่

จน (ช.1 จ.)

- ก. ทราบ, เทา, ที่สุด
 ข. ช.อ. เช่น สุกานั่งคอย จนพระอาทิตย์ตก
 เล็กหาของหาย จนเหงื่อแตกไปทั้งตัว

จึง (ช.6)

- ก. -
 ข. ช.อ. เช่น น้ำในคลองเน่า จึงขุม
 เขาไม่สบายมาก เขาจึงไม่มางานเธอ

ซึ่ง (ข.13)

ก. -

ข. ข.อ. เช่น ชาวซึ่งคุณธูมา ไม่จริงเลย
คอกกุกหลาบซึ่งหม้อช้อมมา สวยมาก

โดย (ข.11)

ก. ตาม

ข. ข.อ. เช่น เขาซึ่งรถจักรยาน โดยไม่ต้องใช้มือ
ปลูกเรียนหนังสือ โดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน

ทรงที่ (ข.7)

ก. -

ข. ข.อ. เช่น คำรวจกำลังทำเครื่องหมาย ทรงที่รถชนกัน
สุคาชอบนั่ง ทรงที่ลมพัดเย็น

ตอน (ข.1 ง.)

ก. ระยะ

ข. ข.อ.1 เช่น ตอนคุณธูตัว ไม่มีใครอยู่ในห้องแล้ว
ตอนเขายังเล็ก เขาชอบเล่นกับหมา

ต่อเมื่อ (ข.9)

ก. -

ข. ข.อ. เช่น เขาจะไป ต่อเมื่อฉันไปค้าย
หนุ่ยจะมาหาแคง ต่อเมื่อแคงโทรศัพท์เรียก

ตั้งแต่ (ข.1 ง.)

ก. จำเคิม, แรก, ต้นเคิม

ข. ข.อ. เช่น คุณลุงสร้างบ้านนี้ ตั้งแต่ฉันยังเล็ก
ผมปวดท้อง ตั้งแต่กินแคงเผ็ดเมื่อคืน

ตาม (ข.11)

- ก. -
 ข. ข.อ. เช่น เขาทำเลข ตามครูสอน
 แดงปฏิบัติตัว ตามแม่สอนทุกอย่าง

แต่ (ข.3)

- ก. -
 ข. ข.อ. เช่น เขารวยก็จริง แต่หาความสุขไม่ได้เลย
 ฉันอยากจะไปกับเธอ แต่ไปไม่ได้

ถ้า (ข.9)

- ก. ผี, แมว, หาก
 ข. ข.อ. เช่น ฉันไปงานนี้ไม่ได้ ถ้าฝนตก
 ฉันคิดอะไรไม่ออก ถ้าเธอยัง เบิกวิทยุตั้งอย่างนั้น

ถึง (ข.9)

- ก. แม่, ถ้า, หาก
 ข. ข.อ. เช่น ถึงเขาจะเจ็บหนัก เขายังอ้วน
ถึงเขาจะไม่มางาน เขาก็ส่งของมาแทนตัวแล้ว

แถว (ข.8)

- ก. แถบ
 ข. ข.อ. เช่น ของคงตก แถวเด็กกำลังเล่นอยู่
 คนมุงกันแน่นมาก แถวรถชนกัน

ทั้ง ๆ (ข.9)

- ก. -
 ข. ข.อ. เช่น เขาออกไปข้างนอก ทั้ง ๆ ไม่ได้ใส่รองเท้า
 ผู้ร้ายวิ่งหนีตำรวจ ทั้ง ๆ ใส่กางเกงตัวเดียว

หงษ์ (ข.9)

ก. -

ข. ข.อ. เซ่น เขาออกไปข้างนอก หงษ์ที่ไม่ได้ไ้รองเท้า
ผู้รายว้างหนึ่คำรวจ หงษ์ที่ไ้กางเกงตัวเค็ย

ทันท (ข.1 ข.)

ก. -

ข. ข.อ. เซ่น ตอยลกซึนคาน ทันทที่หัวนาพุจบ
คึกกวงน ทันทที่พจะคมน

ที (ข.13)

ก. -

ข. ข.อ. เซ่น ค็กทมาหาคณวนนี สวยมาก
นงสือทหาย หาพมแลวยง

ทิวา (ข.12)

ก. -

ข. ข.อ. เซ่น ทิวาจะมีปฏิวติ จะจริงหรือ
ทิวาจะมีสุริยปราคา ไม่เเห็นจริงเลย

เทากับ (ข.10 ก.)

ก. -

ข. ข.อ. เซ่น แงทำกับขาว เทากับที่ครุสงใหำ
สุคาได้รับเจน เทากับที่คุณแมสงมาให

เทาที่ (ข.10 ก.)

ก. -

ข. ข.อ. เซ่น เขารูขาว เทาที่คุณบอกเขา
แตวได้รับเจน เทาที่ปาสงมาให

นอกจาก (ข.9)

- ก. เว้นเสียแต่
- ข. ข.อ. เช่น เธอต้องสอบตกแน่ ๆ นอกจาก เธอจะรีบดูหนังสือ
ปรีชาจะไปงานเพื่อน นอกจาก จะไม่มีใครอยู่บ้าน

นอกเสียจาก (ข.9)

- ก. -
- ข. ข.อ. เช่น เธอต้องสอบตก นอกเสียจาก เธอจะรีบดูหนังสือ
แอมจะกลับมาทำงานที่บ้าน นอกเสียจาก ที่บ้านจะ
ไม่รับ

ในขณะที่ (ข.1 ค.)

- ก. -
- ข. ข.อ. เช่น ฉันดูโทรทัศน์ ในขณะที่ แม่กำลังคุยกับป้า
เล็กจะดูหนังสือ ในขณะที่ เกจะท่องหนังสือ

ในเมื่อ (ข.9)

- ก. -
- ข. ข.อ. เช่น ในเมื่อ คุณไม่ไป ฉันจะไปได้อย่างไร
ในเมื่อ ไม่มีใครอยู่บ้าน เขาจะไปดูหนังกันอย่างไร

ในเวลา (ข.1 ง.)

- ก. -
- ข. ข.อ. เช่น แคงชอบมา ในเวลา ที่โรงเรียนยังไม่เลิก
ปรีชามาหาตุ้ม ในเวลา ที่ฉันไม่อยู่บ้าน

เผื่อ (ข.9)

ก. ทาก, เผื่อว่า

ข. ข.อ. เช่น

เผื่อฝนตก ฉันจะไม่ไปคูหนึ่ง
เผื่อคุณไปพาหุรัด ฉันจะฝากชื่อของ

ฝ้าย (ข.4)

ก. สวน

ข. ข.อ. เช่น

ฉันทำกายเดียว ฝ้ายเขาทำขนมเป็๋อง

พอ (ข.1 ข.)

ก. เมื่อ, ขณะเมื่อ

ข. ข.อ. เช่น

พอเขากลับ ฉันเข้านอน
พอนิดกลับมา น้อยออกไป

เพราะ (ข.6)

ก. ควบ, เหตุ, เพื่อ

ข. ข.อ. เช่น

ยุ่งซุ่ม เพราะน้ำในคลองเน่า
แคงไม่มาโรงเรียน เพราะเขาไม่สบาย

เพื่อ (ข.8)

ก. เหตุควบ, เพราะควบ, เพราะวา, ควบ, เกี้ยวเนื่องควบ, สำหรับ

ข. ข.อ. เช่น เขาเก็บเงินเพื่อซื้อบ้านใหญ่

แคงหาเงินไว้เพื่อซื้อรถคันใหม่

เพื่อให้ (ข.8)

ก. -

ข. ข.อ. เช่น

พี่ให้เงินฉัน เพื่อให้เก็บไว้กินขนม
พอให้เงินพี่ เพื่อให้พี่ไปซื้อบ้านใหม่

เมื่อ (ข.1 ง.)

ก. ครั้ง, คราว, ขณะ

ข. ข.อ. เช่น เมื่อเขามาที่นี่ คุณออกไปข้างนอกแล้ว
เมื่อมานะเป็นเด็ก เขาน่ารักมาก

แม่ (ข.9)

ก. หากว่า

ข. ข.อ. เช่น เขาหยิบของไม่ถึง แม่จะตัวสูงมาก
ฉันไม่ได้ไปเขาใหญ่ แม่จะอยากไปใจจะขาด

ระหว่าง (ข.1 ค.)

ก. เวลาที่กำลัง เป็นไปอยู่

ข. ข.อ. เช่น เขามาหาคุณ ระหว่างคุณไม่อยู่นึกไปคุณหนึ่ง ระหว่างนอยไปซื้อผ้า

ราวกับ (ข.10 ก.)

ก. เช่นกับ

ข. ข.อ. เช่น อาณัติวิ่งเร็ว ราวกับลมพัด
เขาโกรธ ราวกับไฟไหม้ป่า

และ (ข.2)

ก. กับ, ค่ายกัน

ข. ข.อ. เช่น แม่และลูกไม่ยวบายนึกและนอยอยู่ที่บ้านไม่ชนเลย

ว่า (ข.12)

ก. -

ข. ข.อ. เช่น เขาบอกฉันว่า เขาไม่สบาย
แอดถามฉันว่า เห็น้อยไหม

เวลา (ข.1 ง.)

ก. คราว

ข. ข.อ. เช่น เขาชอบมา เวลาโรงเรียนยังไม่เลิก
เธอชอบมา เวลาฉันไม่อยู่

เว้นแต่ (ข.9)

ก. นอกจาก

ข. ข.อ. เช่น ฉันคงได้ไปเที่ยว เว้นแต่แม่จะไม่อนุญาต
สุคคงได้ไปอยุธยา เว้นแต่จะไม่สบาย

เว้นเสียแต่ (ข.9)

ก. -

ข. ข.อ. เช่น ฉันคงได้ไปเที่ยว เว้นเสียแต่ป่าไม่ให้ไป
แม่อาจได้ไปอยุธยา เว้นเสียแต่จะไม่สบายเสียก่อน

ส่วน (ข.4)

ก. ตอน

ข. ข.อ. เช่น ชาวที่ปรากฏสำหรับเรื่องนี้มีเพียงเท่านี้ ส่วนชาวศิ-
หนาคจะไคนำเสนอต่อไป

หลัง (ข.1 ข.)

ก. ในเวลาตรงข้ามจากก่อน

ข. ข.อ. เช่น ฉันอาบน้ำ หลังทานข้าวทุกวัน
พี่เย็บผ้า หลังอาบน้ำ

หลังจาก (ข.1 ข.)

ก. -

ข. ข.อ. เช่น ฉันกินข้าว หลังจากอาบน้ำ
พี่เย็บผ้า หลังจากทานข้าว

หาก (ข.4)

ก. ถ้า, แม่, เฝ้าอยู่

ข. ช.อ. เช่น

มีข่าวว่านักวิจัยรายงานว่าโรคมะเร็งบางอย่างที่
เกิดแก่มนุษย์นั้น มีสมุฏฐานจากเชื้อไวรัส เขาสา-
มารดแยกเชื้อไวรัสชนิดนี้ได้ หากการค้นคว้าครั้งนี้
ได้รับการยืนยันแล้ว ก็อาจมีวิธีป้องกันโรคมะเร็ง
ได้ต่อไป

อย่าง (ข.12)

ก. -

ข. ช.อ. เช่น

อย่างคุณทำนั้น เป็นอันตรายมาก
อย่างคุณกำลังทำนั้น ฉันไม่ชอบเลย

อย่างที่ (ข.12)

ก. -

ข. ช.อ. เช่น

อย่างที่คุณทำนั้น ฉันไม่ชอบเลย
อย่างที่คุณกำลังทำนั้น เป็นอันตรายมาก

หรือ (ข.5)

ก. -

ข. ช.อ. เช่น

เธอชอบคนขาว หรือชอบคนดำ
ท่านจะอยู่ที่นี้ หรือจะไปอยู่ที่อื่น

เหมือน (ข.10 ก.)

ก. อย่างเดียวกัน, ไม่แตกต่างกัน, คู่เดียวกัน

ข. ช.อ. เช่น

เขาหัวเราะคังสนั่น เหมือนเสียงฟ้าลั่น
เกเดินเบา เหมือนแมวเดิน

ภาคผนวก น.

ตารางของคำลักษณนาม ซึ่งใช้กับคำนามต่าง ๆ

ผู้วิจัยจะบอกรายคำลักษณนามซึ่งใช้กับคำนามต่าง ๆ เรียงตามตัวอักษร และ เรียงตามชนิดของคำลักษณนาม ซึ่งอาจจะแบ่งออกได้เป็น 6 ชนิด คือ

1. ลักษณนามบอกชนิด
2. ลักษณนามบอกหมวดหมู่
3. ลักษณนามบอกสัดส่วน
4. ลักษณนามบอกจำนวนและมาตรา
5. ลักษณนามบอกอาการ
6. ลักษณนามซ้ำชื่อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. ลักษณะนามบอกชนิด มี 29 คำ คือ

คำลักษณะนาม	สำหรับใช้
กระแสด	รายงานขาว, ขาว
ขนาน	ยา, โอสถ
คน	<p>มนุษย์สามัญทั่วไป:- กงสุล เจ้ากรม กรรมการ ข่างกล ข่างไม้ ข่างไฟฟ้า ข่างทอง กวี กสิกร กะลาสี ตุลาการ ผู้พิพากษา บรรณาธิการ อัยการ กำนัน เด็กกำพร้า ขอทาน กระเทย ทัวการ นักเรียน กุฎี เกล็ด เขี้ยวขาว ผู้สื่อขาว ข่าหลวง ข่าไฟ ชั้นที่ ข่าศึก ข่าประจำ ลูกชน ข่างเขียน แหก พอครัว แมคร้ว ความญ ความญ ความญ ทนายความ ลูกความ ครูรัก ครูห ครูหมั้น ขรราวาส โฆษก พนักงาน เงาะ (คน) ลูกจาง เจ้าคุณ เจาบ่าว เจ้าภาพ เจามือ เจาสาว เจาหนี้ เจ้าอธิการ โจทก์ โจร เจาหน้าที เชลย ชาย ชาวบ้าน ชาววัง ชู คนใช้ เด็กรับใช้ ญาติ เฒ่าแก แมงคาคา เด็ก ตนหน ตำรวจ ทายาท ทาส เทพี ทหาร</p>
เจ้า	ลูกคา เจ้าจ่านำ
ฉบับ	<p>กฎหมาย ธรรมเนียม กฎบัตร คำแถลงการณ์ คำประท้วง คำพิพากษา คำร้อง คำให้การ ฉลาก โฉนด เช็ก ฎีกา โทรเลข ต้นฉบับ ธรรมเนียม อนุมัติ บันทึกร บัญญัติ ประกาศนียบัตร ประกาศ พจนานุกรม พระราชบัญญัติ มรณบัตร ระเบียบการ ราชสาส์น รัฐธรรมนูญ สนธิสัญญา หมายคน</p>
ชนิด	กรต เชื้อโรค ผลผลิต ผัก พาหนะ ฟิช เพื่อน ยา

คำลักษณะนาม	สำหรับใช้
เชือก	ขางบาน
คน	ยักษ์ ภูคินีปีศาจ นักสิทธิ์ ฤาษี วิทยากร
ตัว	สัตว์ทุกชนิด เช่น กบ กระ กระจิบ กระจาย เป็นต้น สิ่งของบางอย่าง เช่น เครื่องเรือน โต๊ะ เก้าอี้ ม้านั่ง กระโปรง หุ่นกระบอก เสื้ออก เสื้อ กางเกง ปากกา การ์ตูน
คำรับ	ยา ขนม กับข้าว
เถา	ต้นไม้ที่เป็นเถา เช่น องุ่น เถาว์ลัย เครื่องใช้ คือ ปืนโต
น้ด	กระสุน
บท	กาพย์ กลอน คาถา คำนำ คำประพันธ์ คำอธิบาย คำวิจารณ์ โคลง ฉันท์ ทฤษฎี บทความ
แบบ	กลยุทธ์ ขนบธรรมเนียม คำกล่าว คำแนะนำ คำปฏิญาณ คำวิจารณ์ จินตนาการ แบบอย่าง แบบ แบบพิมพ์ ประเพณี
ใบ	ภาชนะชนิดต่าง ๆ เช่น กระจาด กระชู่ กระเชอ กระเช้า กระตัง กระตัก กระติบ กระถาง กระโถน กระตง กระต่าย กระบาย กระบุง กระป๋อง กระปุก กระเป่า กระเพาะ กระสอบ กลอง กระทะ กระละมั่ง กาน้ำ กำป็น จาน จานรอง แจกัน ชะลอม ชาม ถ้วย ไซ ตะกร้อ ตะกร้า โถขาว โถใส่แป้ง ตุ่ม ถึง ถาด ทะนาน

คำลักษณนาม	สำหรับใช้
ประการ	<p>ผลไม้ชนิดต่าง ๆ เช่น กระท้อน กล้วย ขนุน เงาะ ชมพู แตงโม ทับทิม หุ้เรียน น้อยหน่า มะตูม มะพร้าว มะม่วง มะละกอ มังคุด ละมุด ลำไย มะเฟือง มะกรูด มะนาว ส้มโอ สับปะรด สาเก แอปเปิ้ล น้ำเต้า บวบ</p> <p>เครื่องดนตรีชนิดต่าง ๆ เช่น: - กลอง ตะโพน โทน</p> <p>เครื่องใช้ เช่น: - หมวก</p> <p>การศ. ส. ค. ส. ใบเบิกเงิน ฉลาก ฉลากกินแบ่ง โฉนด เช็ก ฎีกา ตันข้าว ธนบัตร ธนาณัติ นามบัตร บัตรประชาชน บัตรผ่าน- ประศู ใบเบิก ใบรับรอง ใบสั่งจ่าย ใบสุทธิ ใบหุ้น กรรมกรรม พร ภัย เหตุผล</p>
ประเภท	กีฬา บัญชี
พระองค์	<p>ผู้ที่มีดีอย่างสูง: - พระพุทธเจ้า พระราชา เทวดาเป็นใหญ่ เจ้านายชั้นสูง</p>
ภาพ	รูปถ่าย ภาพถ่าย
มือ	ชาว อาหาร
ราย	<p>ลูกค้า พ่อค้า คนใช้ เจ้าจ่านำ เจ้าภาพ เจ้าหนี้ เจ้าทุกข์ อุบัติเหตุ</p>
รูป	<p>รูปภาพ รูปวาด ปฏิมา ปฏิมากร พระสงฆ์ พระ ภิกษุ เณร พญฺชนะ</p>

คำลักษณะนาม	สำหรับใช้
เรื่อง	กระจุก กวีนินพนธ์ การทูน วรรณคดี ลิลิต ละคร นิทาน นิราศ นิยาย ตำนาน สารคดี บทความ แรงความ เรียงความ ภาพยนต์ นาฏกรรม
เรือน	นาฬิกาทุกชนิด
เล่ม	กรรไกร ระแทะ เกวียน กริช ระเบียบการ พจนานุกรม พงศาวดาร เข็ม เข็ม หนังสือ เทียน ทวน มีด พาย
เลา	ปี ชลุม
วิธี	วิธีการ วิธีทำ ฯลฯ
สิ่ง, อัน	สิ่งของ หรือ กิจกรรมที่เป็นสามัญทั่วไป: - กรงกั กรวย กระจ่าง กระจอน กระจานหก กระจุก กระจับ กระจบอง กระจโปรงรด กั้น กริ่ง กริช กลอง กั้นสน กั้นดัก กากบาท กางปลา กว้าง เกล็ดปลา เกียร์ เกือกมา กลองจูลทรพนัน ขอ ของลับ ของ ขาหยั่ง เข็มกลัด ขาวตุ เขียง ขนมนึง โครงกระจุก คราด คีม แคน จุก แจว ฉมวก ซิงขา ซิป ค้าง ตาซัง ตรวน ตลับ ตะกรุด ตะแกรง ตะโก ตะบอง ตะบัน ตะไล ตะหลิว ตับ ตาโก ตางหู เต่าหู ถอ ทัพพี ทองม้วน ทองเอก ทับทรวง บัณเฑาะว์ บรรทัด บานพับ เบ็ด โบว์ ปฏัก ปฏิทิน ปากเบ็ด ปืบ เป็ก เป้า แป้น แปรง แปบ ผ่าชี ลูกกลิ้ง ลูกกวาด ลูกกรง หูกระต่าย อีแปะ

คำลักษณนาม	สำหรับใช้
แห่ง	<p>กรีฑาสถาน ค่าย ชายแดน ชายฝั่ง ชานเมือง ชานชาลา ชายทะเล ช่องว่าง ช่องแคบ ช่อง ฅาปนสถาน ฐานทัพ คำหับ คำบล ตะราง คนนำ คนเพลิง ถ้ำ ถิ่นฐาน ทำเนียบ ทะเลสาบ ทะเลทราย ทวีป ธานีสงฆ์ ธานี นา นิคม เนิน บริษัท บอน บ้าน บาดแผล บริเวณ ป่าน ป่า ป้อม โป่ง แผล มหาวิทยาลัย ไร่ โรงแรม ร้าน โรงพยาบาล วัด วัง สี่ก๊ก สถานกงสุล สวน สภา สนาม สโมสร ส้วม สถานี ศูนย์กลาง ศาล หาดทราย หนองน้ำ หอง องค์กร อาราม</p>

2. ลักษณนามบอกหมวดหมู่ มี 19 คำ คือ

คำลักษณนาม	สำหรับใช้
กอง	ทัพ ทหาร คนทำงานรวมกัน ของที่กองรวมกันไว้ เช่น อีฐ ทราย
กลุ่ม	กองไฟ กองขยะ กอนหิน ผง ฟาง เห็ดโคน กลุ่มคน ชน ผุ่ชน ค่ายกลุ่ม ไหม สายสิญจ์
ก๊วย	โบลานซึ่งจัดเข้าแบบสำหรับงานหนังสือประมาณ 800 ใบ
โซลง	ข้าง
คณะ	คนที่อยู่ในสำนักหนึ่ง หรือในหน้าที่การงานอย่างหนึ่ง หรือใน ปกครองรวมกัน:- คณะสงฆ์ คณะกรรมการ คณะลำตัด คณะลิเก คณะกรรมการ

คำลักษณะนาม	สำหรับใช้
กรอก	สุนัข แมว
ชุด	คนหรือสิ่งของที่มีครบอัตรา:- กรรมมาธิการ กรรมการ รัฐบาล เสื่อกางเกง เกวาระ ชุดราตรี ชุดสากล พันปลอม เพอร์นิเจอร์
คับ	ของที่ทำให้คิดเรียงกันเป็นพืด เช่น:- จาก พลุ ลูกปัด ปลาย่าง
ธรรมเนียม	หมวดของพระธรรม
นิกาย	นักบวชศาสนาเดียวกันที่แยกออกเป็นพวก ๆ
ผูก	หนังสือใบลานที่ร้อยหูไว้คัทหนึ่ง ๆ
ฝูง	สัตว์พวกเดียวกันที่ไปด้วยกันเป็นพวก ๆ เช่น:- นก ปลา ฯลฯ
พวก, เหล่า	คน สัตว์ สิ่งของ ที่อยู่รวมกันและมีลักษณะอย่างเดียวกัน เช่น:- นักเลง นักเรียน กรรมกร ครู สัตว์ ของ เป็นต้น
พรรค	พรรคการเมือง
ร้าน	ร้าน ร้านค้า
โรง	ผู้ที่เล่นมหรสพที่มีโรงเล่น เช่น:- ละคร หนัง ลิเก เป็นต้น
วง	คนชุดหนึ่งที่ล้อมวงกัน เช่น:- ตะตะกร้อ เล่นดนตรี เล่นเพลง เล่นสั้กวา เช่น:- คุรียางค์ แตรวง มโหรี ลำตัด สั้กวา เป็นต้น
สำหรับ	อาหาร ไฟ
หมู่	คน สัตว์ สิ่งของ ที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม

3. ลักษณะนามบอกสัญฐาน มี 95 คำ คือ

คำลักษณะนาม	สำหรับใช้
ก่อน	ของที่มีรูปเป็นก่อน: - กรวค ก่อนหิน ลูกกวาด คิน ถาน ถานหิน ทองแดง นิล ชี เนื้อ เนย มะหมี่ บำเหน็จบำนาญ ฝัก มีนสมอง ยางลบ มหาหิงส์ แร่ สีลา สบู่ อีฐ สารส้ม
กระบอก	ของกลมยาวแตกวง เช่น: - ปล่องไม้ไผ่ ขาวหลาม พลุ ปืน ไผ่ลาย
กาน	กานรูป กานไม้ขีด กานพลู
กลีบ	กลีบดอกไม้นานาชนิด กระเทียม
กอ	กอไผ่ ด้กตบ เตย บัว ปรง หญ้า หวาย
กาม	กามกลวย
กอก	กอกน้ำ
กิ่ง	กิ่งไม้
เกล็ด	เกล็ดปลา เกล็ดสบู่
ไก	ไกป็น
กรอบ	กรอบประโยค กรอบหน้าต่าง กรอบรูป
กาม	กามปู กามกุง
กลอง	กระดาด นามบัตร ผงซักฟอก เบียร์ ลูกเกต ลูกพรุน ไม้ขีดไฟ เหลา
กลัก	กลัก กลักไม้ขีดไฟ

คำลักษณะนาม	สำหรับใช้
กระจุก	กระเทียม
กระจุก	กระเทียม กงฉาย ชาวหมาก
กระดอง	ปูจา กระดองของสัตว์ทุกชนิดที่มีกระดอง เช่น: - เต่า ตะพาบน้ำ
ซอน	กำไล (ข้างเดียว)
ขอ	กฎ กติกา กระทุ ขอเทา ขอนิว ขอแม ขอหมกพรอง ขอมังคับ
	ขอเรียกรอง ขออาง ขอเสนอ ขอสอบ ขอมือ ขอซัดของ ขอคิด
	ขอซักถาม ขอตกลง ขอต่อ ขอเท็จจริง คติ คำชี้แจง คำถาม
	คำทำนาย คำตอบ คำแนะนำ คำรอง คำปฏิญาณ คำประท้วง
	คำวิจารณ์ คำสั่ง คำอธิบาย คำพยากรณ์ เงื่อนไข โจทย์เลข
	บัญญัติ ปรีศนา คีล
โชค	โชคหิน
ชั่ว	ชั่วไฟฟ้า
คัน	รถหรือพาหนะ เช่น: - รถยนต์ รถกระบะ รถแท็กซี่ จักรยาน
	ของที่มีส่วนสำหรับถือ หรือลาก เช่น: - กระบวย คันชั่ง คันเบ็ด
	คันศร ร่ม ฉัตร ฆนุ หน้าไม้ ซอน ส้อม ขอ แร้ว ไถ
แคม	แคมเรือ
คราบ	คราบสกปรก
ครีป	ครีปปลา

คำลักษณะนาม	สำหรับใช้
คำ	อาหารที่ทำเป็นคำ เช่น:- ข้าว ขนม เมี่ยง เมี่ยงคำ คำหมวดต่าง ๆ เช่น:- คำนาม คำกริยา ฯลฯ คำเป็น คำตาย คำราชาศัพท์ ศัพท์
เครือ	เครือกล้วย
งาม	งามไม้
งา	งาช้าง
วง	วงช้าง
แง	กระชาย ขมิ้น ข่า ขิง
ใจ	ค้าย ไหม
ชั้น	ขนม ผา
ชึก	ผลทุกชนิดที่ผ่าเป็นชึก เช่น:- แดงโม มะม่วง สับปะรด แอปเปิล
ชาก	ชากศพ
ของ	ของจดหมาย ของรูป ของบุหรี ของแว่นตา
ขี้	ของเล็กยาวตั้งเรียงกันเป็นแถว เช่น:- ลูกกรง ขี้โครง ฟัน ฟันน้ำนม ฟันแท ฟันปลอม
ควง	ของที่เป็นรอยกลม ๆ เช่น:- ชักลาก เกล็ด
	ของที่มีแสง เช่น:- ตะวัน คาว คาวประกายพริก คาวประจำ-
	เมือง คาวรุ่ง คาวฤกษ์ คาวหาง คาวเหนือ เค็มน ตะเกียง
	ไต้ ไฟ
	จิต วิญญาณ ไปรษณีย์ากร

คำลักษณะนาม	สำหรับใช้
คาน	ฝา กลอง
ดอก	<p>ผักที่มีดอก เช่น:- กระจับปี่ดอก ขาวโพล ผักตบชวา พริก ต้นไม้ทุกชนิดที่มีดอก เช่น:- วรรณิการ์ กล้วยไม้ กานพลู การระเกด กุหลาบ ขจร ซอนกลิน ดอกไม้ ตะแบก ทองกวาว บัว บานบุรี บานชื่น ประดู่ ประยงค์ ผกากรอง พยอม พิกุล พุด พุทธรักษา แพงพวย ฝ้าย พุดตาน พุทรา พุทธรักษา ฝิ่น พุ่มเรียง พุระหง มะลิ มะลิลี ยี่เข่ง ยี่หุบ โมก ยี่โถ มณฑา รัก ราตรี โยทะกา รักเร่ ราชพฤกษ์ ชัยพฤกษ์ ลดาวัลย์ ลั่นทม ลำควน ลำเจียก ลำพู ลำโพง สายหยุด หน้าวัว อินทนิล อัญชัน</p>
คุณ	พื้น ไม้
คาม	ปากกา ไม้กวาด หอก
ตน	<p>ต้นไม้ทุกชนิด เช่น:- กระจับปี่ กระจับปี่ กก วรรณิการ์ กระจับ ปี่ การบูร การเวก การระเกด ฯลฯ</p>
เตา	เตาต้ม เตาชนมครก
ตอน	นวนิยาย ขอความ
แถบ	แถบ
แทง	<p>ของตีบนานที่มีรูปยาว ๆ เช่น:- เหล็ก ตะกั่ว คินสอ ซอด้ ขวางลบ เนย ทองคำ</p>
ทอน	ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ ไม้
ทิว	ทิวเขา

คำลักษณนาม	สำหรับใช้
ท่า	ท่าเรือ ท่าอากาศยาน
ทรง	ทรงผม
บาน	ของเป็นแผ่นที่มีกรอบ เช่น:- ประตู หน้าต่าง กระจกเงา กรอบรูป
ปาก	เครื่องกับดักสัตว์ที่มีรูปเป็นปากกว้าง เช่น:- แห อวน สวิง โพงพาง
ป็น	ของที่แบนกว้างเป็นพืดยาว เช่น:- ดอกที่กว้าง เลื่อย
ปล่อง	ปล่องไฟ
เป่า	เป่ายี่ป็น
ป้าย	ป้ายรถประจำทาง ป้ายโฆษณา
ปลอก	ปลอกหมอน ปลอกปากกา
ปีก	กระดาษ คั่ว
ผืน	ของที่มีรูปแบนบางกว้างใหญ่ เช่น:- ผ้า เสื่อ พรม กระจ่าง หนังสือที่ไซ้ ผักกั้นเปื้อน ผักคลุมที่นอน จีวร ชิ้น ผ่าถุง ผ่านวม ประเจียด ผ่าชีรว ผ่า มาน ยันต โสรง ผ่าอังสะ ที่นา นา แผ่นดิน
แผ่น	ของที่มีรูปแบน ๆ เช่น:- กระดาษ กระดาน กระเบื้อง อิฐ กระจก กระ การด ส.ค.ส. จานเสียง ฉลาก ทองคำเปลว นามบัตร ป้าย
แผง	แผง แผงลอย

คำลักษณะนาม	สำหรับใช้
ผล	ต้นไม้ที่มีลูกทุกชนิด เช่น:- กระท้อน กลวย ขนุน เงาะ แดงโม ทับทิม ทุเรียน น้อยหน่า มะขวิด ฝรั่ง มะเฟือง มะพร้าว มะม่วง มังคุด ละมุด ลำไย ส้ม ส้มโอ สับปะรด สาลี่ ลูกแพร์ แอปเปิ้ล
ฝั่ง	ฝั่งแม่น้ำ
ฝัก	ข้าวโพด มะขาม สะตอ ถั่ว ถั่วฝักยาว ฝักดาบ
แพ	ข้าวเม่า
พืด	พืดเขา
พุ่ม	พุ่มไม้
พวง	พวงมาลัย ขนมจ่าง เต้าหู้ ปลาตะเพียน (ของเค็กล้วน) น้ำตับ มะหวด ผลไม้ที่เป็นพวง เช่น:- องุ่น มะไฟ ลำไย ฯลฯ
พอง	ไข่
ไม้	ปลาย่าง ปลากรอบ ลูกชิ้นปิ้ง
เม็ด	กรวด กระดุม ลูกกวาด ลูกเกด ข้าวเม่า ข้าวสาร ผลไม้ที่มีเม็ด เช่น:- มะกอก มะยม ลำไย ลูกหว้า องุ่น ทับทิม พุทรา ฝ่น ฝี่ ฝៃ พลอย พริกไทย เพชร ข้าวฟ่าง มรกต
ยอด	ยอดเขา
ยุ้ง	ยุ้งข้าว
รวง	รวงข้าว รวงผึ้ง

คำลักษณนาม	สำหรับใช้
รอย	รอยเปื้อน
ราก	รากไม้
รัง	รังกระจุม รังนก รังไข่ รังผึ้ง
ลูก	<p>ผลไม้ทุกชนิด เช่น:- กระท้อน กล้วย ตะลิงปลิง ขนุน เงาะ ชมพู ทับทิม ทุเรียน น้อยหน่า พุทรา มะกอก มะยม มะคัง มะขวิด มะเขือเทศ มะขามป้อม ฝรั่ง มะเฟือง มะพร้าว มะม่วง มันแกว มะละกอ มะปราง มังคุด ฝรั่ง ละมุด ลูกตาล ลิ้นจี่ ลำไย ลูกหวาย ลูกเชอร์รี่ ส้ม ส้มโอ สับปะรด สาเก แดงโม พัก แผลง ยอ แอปเปิล</p> <p>ภาชนะ เช่น:- กระบาย เขี่ยอก กะละมัง กระทง กาน้ำ อวยวะ เช่น:- ลูกกระเดือก ลูกกระโปก ม้าม กระสุน กลอง ไซ เต่า พูก ลูกแกว ลูกหิน ลูกตุ้ม ลูกศร ขีปนาวุธ</p>
ลำ	<p>เรือทุกชนิด จานผี จานบิน จรวด ของกลมที่มีปล้องคั่น เช่น:- ไม้ไผ่ อ้อย</p>
ลาย	ลายปัก ลายฉลุ
วง	ของที่มีลักษณะเป็นวง เช่น:- วงกลม แหวน ชำมรงค์
เส้น	ของที่เป็นเส้นเล็กยาว เช่น:- ขน เชือก ขนวน ค้าย สร้อยคอ
สาย	ของที่เป็นทางยาว ถนน คุ ทาง แม่น้ำ ลำน้ำ สายบัว รังกินน้ำ

คำลักษณนาม	สำหรับใช้
หลัง	ของที่มีรูปเป็นหลัง เช่น:- กระจัง กระจับปี่ กระจับปี่ เก่ง กุติ่ง กี่ ฉาง บ้าน มนบก โปสดี ป้อโน ประภาคาร ปราสาท เฝิง แพ พลับพลา มุง เรือน ศาลา ที่นอน หอ หอคอย อุโบสถ
หมอน	ผ้อยทอง
หย่อม	ขยะ ชียง เศษกระดาษ
หอ	หอคอย
หน้า	พรหม หน้ากระดาษ
หัว	กล้วย
หัว	ของที่มีลักษณะเป็นหัว เช่น:- กระจังปลี ปลี หัวโขน ขลุ่ย ฉี่ ข่า ขมิ้น กระจับปี่
หลอด	ของที่มีลักษณะเป็นหลอด เช่น:- ค่าย หลอดทดลอง หลอดคยา
แอง	แองน้ำ
กลุ่ม	กลุ่มคน ผงชน

4. ลักษณนามบอกจำนวนและมาตรา มี 63 คำ คือ

คำลักษณนาม	สำหรับใช้
คู่	ผ้าห่อหนึ่งี่รวมกัน 20 ผืน
กระดาน	หมากรุก หมากฮอส

คำลักษณะนาม	สำหรับใช้
กระแอมมือ	ข้าวสาร ที่คิน คิน
ข้าง	กำไล แกม เกียะ ชา เขา ชาออน แชน ชมบ คิว งาข้าง เทา ตา ตางหุ ไค คิน นอง ปอด เผือก ฝ่ามือ ฝ่าเท้า บังโคลน บา สอก ทนาแขง ไหล
ชนิด	นา ไร่ สวน
คู่	ของที่มีชุดละ 2 สิ่ง เช่น:- กำไล คู่หมั้น คู่บ่าวสาว แจกัน เชิงเทียน ซอนส้อม ตะเกียบ ตางหุ ดุงเทา นวม ฝาแฝด รองเทา
ครั้ง	การกบถ การแข่งขัน การปฏิบัติ การประชุม การปฏิสังขรณ์วัด การชกไก่ ชัยชนะ ปาฏิหารย์ ปาฐกถา สงคราม โอกาส
แคลอรี	ความรอน
จำนวน	มีคจำ
ปอนด์	ขนมปัง ขนมเค้ก
แปลง	ที่นา ที่คิน นา ไร่ สวน
ไร่	นา ที่คิน
ริม ริม	กระชาย
ส่วน	ขนม ส่วนแบ่ง
หน	การรบ การสงคราม การประกวต การปฏิสังขรณ์ การชกไก่ การชกโค การชนกระบือ

คำลักษณะนาม	สำหรับใช้
<p>โหล</p> <p><u>ขอ</u>มาตราเงินไทย</p> <p>สตางค์ สลึง เฟื้อง</p> <p>บาท ตำลึง ชั่ง</p> <p><u>ขอ</u>มาตราเงินอเมริกัน</p> <p>ดอลลาร์ เซนต์</p> <p><u>ขอ</u>มาตราเงินอังกฤษ</p> <p>เพนนี ซิลลิง ปอนด์</p> <p><u>ขอ</u>มาตราเงินอินเดีย</p> <p>รูปี แอนนา</p> <p><u>ขอ</u>มาตราเงินญี่ปุ่น</p> <p>เยน</p> <p><u>ขอ</u>มาตราวัด</p> <p>นิ้ว คืบ ศอก เส้น</p> <p>โยชน์ เมตร</p> <p>เซนติเมตร กิโลเมตร</p> <p><u>ขอ</u>มาตราบอกเวลา</p> <p>วินาที นาที ชั่วโมง</p> <p>วัน สัปดาห์ เดือน ปี</p>	<p>ของที่รวมกัน 12 สิ่ง เช่น:- ดินสอ ไม้บรรทัด ยางลบ แก้ว ฯลฯ</p> <p>เงิน</p> <p>ของที่วัด</p> <p>คำที่บอกระยะเวลา</p>

คำลักษณนาม	สำหรับใช้
<u>ขอมাত্রา</u> <u>ดวง</u> ลิตร กิไลลิตร บัน ทะนัน ถึง เกวียน <u>ขอภาชนะ</u> <u>ต่าง ๆ</u> กระทบ กระเซา กระทบ ชาม ถู ถึง ถาด ทุบ ไห ขวด แก้ว ขอน ถวย	ของที่ใช้ <u>ดวง</u> ของที่ <u>ดวง</u> <u>ด้วยภาชนะ</u> <u>นั้น ๆ</u>

5. ลักษณนามบอกอาการ มี 12 คำ คือ

คำลักษณนาม	สำหรับใช้
กำ	ของที่ทำเป็นกำ เช่น: - ดอกไม้ สายบัว ไบแมงลัก ไบกะเพรา ไบโหระพา สะเคา คำลิ่ง ผักบุ้ง วุ้นเส้น หองอนไก่ บานไม่รู้โรย ดอกบัว ดอกกุหลาบ
ชด	ของที่ทำเป็นชด เช่น: - เชือก ลวด สายไฟฟ้า
จับ	ของที่จับ เช่น: - พลุ
จับ	ของที่ทำเป็นจับ เช่น: - ขนมหิน

คำลักษณนาม	สำหรับใช้
พื้	ของที่พื้ไว้ เช่น:- ฝา
พอน	ของที่ทำเป็นพอน เช่น:- หล้า ฝัก ฟาง
มวน	ของที่มวน เช่น:- บุหรี่
มวน	ของที่มวนไว้ เช่น:- ฝา ยาสูบ ยาจืด กระดาษ
มัด	ของที่มัดไว้ เช่น:- ไม้ ฟืน ข้าวต้มมัด
ห่อ	ของที่ทำเป็นห่อ เช่น:- ขนม การบูร แหนม ห่อหมก พริกไทย ไปรษณียากรภัณฑ์ แป้ง ปุย เนย ฐูป ทองหยิบ ถั่วงอก ตะโก้ ซากอกกาแลต ขนมขี้หนู ข้าวเหนียว ข้าวเม่า ข้าวเกรียบ ห่อของ
กลุ่ม	ของที่ทำเป็นกลุ่ม เช่น:- ค่าย ไหม สายสัญญาณ
ตั้ง	ของที่วางซ้อนกันมาก ๆ เป็นต้น เช่น:- สมุด กระดาษ

6. ลักษณนามซ้ำชื่อ มี 162 คำ คือ

เกียร์ เกาะ กรุง กร แกน กาว กำแพง กองทัพ กลัก กรวย กัก กระทุ
 กระทบง กระเปาะ กระเป่า กรง กรณี เฆง แขนง แขน เชื้อน เขต
 ซื่อ ซัด ซา ซ้อมือ ขวัญ โครงสร้าง โคน แคว้น แคว แคร่ คุหา คุ คุก
 คว คายสมุทร คาง คะแนน คอหอย คอ คลอง ครีบ ครอบคร้ว คร้ว คาย
 แง เงื่อน เงียง เงา ใจ จุก จุก จิต จังหวัด จังหวัด ฉาก ชั้น ชุ่มชุม
 ชมรม ชีวิต ชาติ เชื้อชาติ ของ ซายคา ชุม ของ ดาน ดาน ตัวอย่าง ตุ
 เต่า ตำแหน่ง ตำรา ตำบล ตา แถบ ถ้ำ ทะเล ทุน แทน เท้า ทิศ ทัพ

ธรรมาสัน นามสกุล นิ้ว บรรทัด บริษัท บ่อ บ้าน ประโยค ประตุ ปัญหา
 ป้อม ประเทศ ปาก แผล แฉก เผา ฝา เพศ พีธี พยางค์ เพลง ภาค
 ภาษา เมือง มีอ มหาสมุทร มณฑล มงกุฏ มุม ฐาน ราชการ วัด วัง
 วิชา ศาสดา ศพ ศาสนา เสียง สี สมาคม สมัย สถานี สำนัก ส่วน
 สะพาน สวม สระ สนาม สภา หลุม หมอ หัวข้อ หมูเกาะ หอง ห
 หนาท่าง หน่วยเสียง หมด เทว ทาง ทาง หัว เหยียน องค์การ อุ
 อนุพากย์ ฤๅ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการศึกษา

นางสาวราตรี ธีนวารชร์ ผู้เขียนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เข้าศึกษาในคณะอักษร-
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2508 สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญา
อักษรศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) เมื่อปีการศึกษา 2511 เข้าศึกษาในระดับ
ปริญญาโท แผนกวิชาภาษาไทย คณะบัณฑิตวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2512 และในปี
การศึกษา 2513 ได้เป็นอาจารย์พิเศษคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อยู่ 1 ปี
หลังจากนั้น ผู้เขียนได้เริ่มค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ซึ่งใช้เวลาเขียนทั้งสิ้น
3 ปี.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย